

SHANKARA SHANTHI SANDESHA RNI Reg. No. : KARKAN/2010/35307
Sri Sri Swamy Prabhodanandaji, Sri Shankara Shanthi Sandesha,
Shankarananda Ashrama, 10th Cross, Ullala Main Road, Sri Hari Layout,
Gnanabharati Post, Bengaluru 560 056. Cell: 94491 58587.

ಆಶ್ರಮದ ವಾರ್ತೆಗಳು

- 1) 52ನೇ ವರ್ಷದ ಶ್ರೀಗುರು ಪುಣ್ಯಾರಾಧನೆಯು 6, 7, ಹಾಗೂ 8ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ರಂದು ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾನಂದಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಜರುಗಿತು. ಅನೇಕ ಸಾಧು ಸಂತರು, ಭಕ್ತವೃಂದದವರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರತೀ ವರ್ಷದಂತೆ, ಗೀತಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಶ್ಲೋಕ 13-1 ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಾಯದುರ್ಗದ ರಾಜವಿದ್ಯಾಶ್ರಮದ ಪೀಠಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಶ್ರೀಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವಾನಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದರು.
- 2) 14-05-2021ರ ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯಾ ದಿವಸ ಬಸವ ಜಯಂತಿ ಹಾಗೂ 17-05-2021ರ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿಯಂದು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಜಯಂತಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿಸಲಾಗುವುದು.
- 3) 25-05-2021ರಂದು ನೃಸಿಂಹ ಜಯಂತಿ.
- 4) 26-05-2021 ರಂದು ಬುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಹಾಗೂ 24-05-2021 ರಂದು ಕಾರ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉದಯ ಅಭಿಷೇಕ, ಅಷ್ಟೋತ್ತರಗಳು, ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಪಾರಾಯಣ ನಂತರ 11 ರಿಂದ 2 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಗೀತಾ ಪುರಾಣ ನಂತರ ಪ್ರಸಾದ ವಿನಿಯೋಗವಿರುವುದು. ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.
- 5) ದಿನಾಲೂ ಸಂಜೆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯೋಗ ತರಗತಿಗಳು ಜರುಗುತ್ತಾ ಇದೆ.
- 6) ಪ್ರತಿದಿನ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉದಯ ಹಾಗೂ ಸಂಜೆ ಅಷ್ಟೋತ್ತರಗಳು, ಗೀತಾ ಪಾರಾಯಣಾದಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಸರ್ವರಿಗೂ ಆದರದ ಸ್ವಾಗತ.

ಓಂ ಶಾಂತಿ: ಶಾಂತಿ: ಶಾಂತಿ:

Printed, Published and Owned by Sri Swamy Prabhodananda. Published by Sri Swamy Prabhodananda., owned by Sri Swamy Prabhodananda., printed at Sri Yanthrodharaka, Printers and Publishers, 10/2, 1st Main, Aswathkatte Road. Rudrappa Garden, Bangalore - 560 026. Mob: 98860 71144 / 94487 95121 Editor Sri Swamy Prabhodananda.

ಓಂ

ನಮೋ ಭಗವತೇ ಶಂಕರಾನಂದಾಯ
ನಹಿ ಜ್ಞಾನೇನ ಸದೃಶಂ ಪವಿತ್ರಮಿವ ವಿದ್ಯತೇ

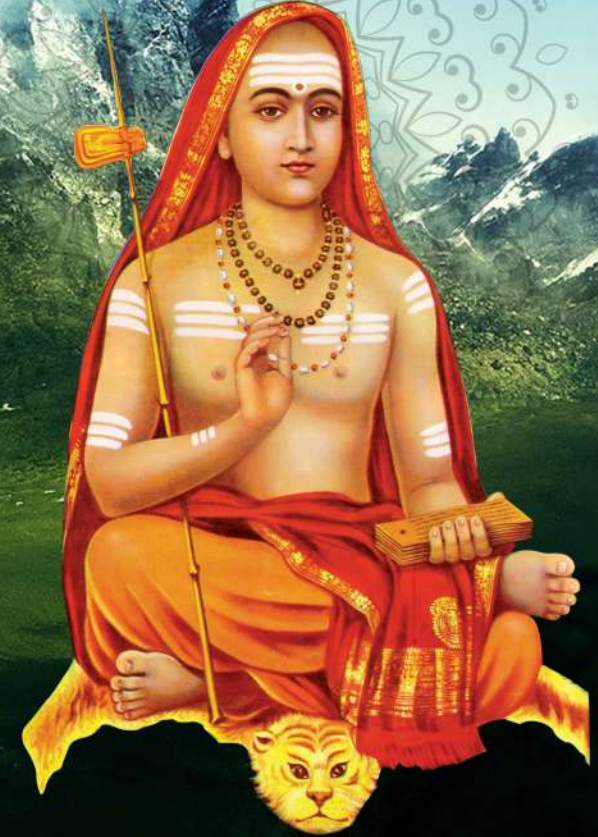
ಶಂಕರ ಶಾಂತಿ ಸಂದೇಶ

ದ್ವೈಮಾಸಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಪುಟ 14

ಸಂಚಿಕೆ 6

ಮೇ-ಜೂನ್ 2021

ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾನಂದ ಆಶ್ರಮ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ).

ಶ್ರೀಹರಿ ಬಡಾವಣೆ, ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿನಗರ

ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ ಅಂಚೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 056

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಶಂಕರಾನಂದಾಯ

ನಿ ವೇ ದ ನೆ

ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ರೂಪಾಯ ವ್ಯಾಪಿನೇ ಪರಮಾತ್ಮನೇ |

ನಿತ್ಯಮಂಗಳ ರೂಪಾಯ ಶಂಕರಾನಂದ ತೇ ನಮಃ ||

- ಗೀತಾಶಂಕರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಆತ್ಮೀಯರೇ !

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಕರ್ಮ ಮಾಡದೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಇರಲಾರವು ಗೀತೆಯು ಇದನ್ನು “ನಹಿ ಕಶ್ಚಿತ್ ಕ್ಷಣಮಪಿ ಜಾತು ತಿಷ್ಠತ್ಯಕರ್ಮಕೃತ್ ಕಾರ್ಯತೇ ಹ್ಯವಶಃ ಕರ್ಮ ಸರ್ವಃ ಪ್ರಕೃತಿಜೈರ್ಗುಣೈಃ” ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗುಣಗಳಿಗೆ ವಶರಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣವು ಕರ್ಮ ಮಾಡದೆ ಇರಲಾರವು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹೋಗುವುದು, ಬರುವುದು, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಊಟ ಮಾಡುವುದು ಮಾತಾಡುವುದು, ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸ ಮಾಡುವುದು, ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕರ್ಮಗಳೇ. ಹೀಗೆ ಯಾವ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಒಂದು ಕ್ಷಣವು ಇರಲಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಆದರೆ ಅದೇ ಗೀತಾ ಮಾತೆಯು ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ 9ನೇ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ “ಲೋಕೋಽಯಂ ಕರ್ಮ ಬಂಧನಃ” ಎಂದರೆ ಈ ಕರ್ಮವೇ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬಂಧವನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಇದೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬೋಧೆ, ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರಲು ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ ; ಮಾಡಿದರೆ ಬಂಧವನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಮಾಡುವುದೇನು? ಹಾಗಾದರೆ ಹೇಗೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು? ಬಂಧದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ಮವು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದು ಮಾಡಿದರೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ತಿಳಿಯದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಂಧವನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಈಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

ದೇವಾನ್ ಭಾವಯಂತಾನೇನ ತೇ ದೇವಾ ಭಾವಯಂತು ವಃ |

ಪರಸ್ಪರಂ ಭಾವಯಂತಃ ಶ್ರೇಯಃ ಪರಮವಾಪ್ಸ್ಯಥ || 3 || 11 ||

ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಿ ನೀವು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಸಂತುಷ್ಟಗೊಳಿಸಿರಿ. ಆ ದೇವತೆಗಳು ನಿಮಗೆ ಸಂತುಷ್ಟವನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪರಸ್ಪರ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನೀವು,

“ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿ ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣಿ ಭಸ್ಮಸಾತ್ ಕುರುತೇ ತಥಾ”
ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯು ಸರ್ವಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ
ಮಾಡುತ್ತದೆ (ಗೀ-4-22)

ನಿಮ್ಮಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿರಿ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಪರಮಕಲ್ಯಾಣವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ ಎಂಬ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಭಗವಂತನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಈಗ ಹೇಳಿರಿ - ಕರ್ಮದಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಭಗವಂತನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಪ್ರ.: ಕರ್ಮದಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷವು ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ?

ಉ.: ಈ ಪ್ರಪಂಚವು ಒಂದು ಆದಾನ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಅಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದು ಹೇಗೆ?

ನಾವು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಭೂಮಿದೇವಿಯು ನಮಗೆ ಅನ್ನ, ನೀರು, ಗಾಳಿ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಭೂದೇವಿಗೆ ನಾವು ಏನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರರು ಸದಾ ನಮಗೆ ಗಾಳಿ, ಮಳೆ, ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ - ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಏನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ? ಒಂದು ಮಾವಿನ ಮರವಿದೆ ಅದು ನಮಗೆ ಹಣ್ಣು, ಮರದ ನೆರಳು, ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಲು ಮಾವಿನ ಎಲೆ, ಆಹಾರವನ್ನು ಬೇಯಿಸಲು ಸೌದೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ? ಮರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಒಬ್ಬ ಆಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ನಾವು ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ, ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕರ್ಮದಿಂದ ನಾವು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದರೆ ಆ ದೇವತೆಗಳು ನಮಗೆ ಮಳೆ, ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು, ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ಭಗವಂತನು “ಪರಸ್ಪರಂಭಾವಯಂತಃ ಶ್ರೇಯಃ ಪರಮ ವಾಪ್ಸ್ಯಥ” ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದಂತೆ ಹೆಂಡತಿ-ಗಂಡ-ಮಕ್ಕಳು, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಏಳೆ ಮುಂತಾದ ಸುಖ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸುಖ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ನಾವು ಭೋಗಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿದಂತೆ ಹೋಮಗಳ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡದೆ ಹೋಗಿ ಯಾವನು ತನ್ನ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಾದಿಗಳನ್ನೇ ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ ಅವನು ದೇವತೆಗಳ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದ ಕಳ್ಳನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ದುಃಖ ದೈನ್ಯ, ರೋಗ, ನಷ್ಟ ಇವುಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬನು ನಮಗೆ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಕಾಫಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತೀರಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಊಟ ಹಾಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ತೀರಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನೇ ಭಗವಂತನು “ಪರಸ್ಪರಂ ಭಾವಯಂತಃ” ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಕೊಡದೆ ಆ ದೇವತೆಗಳ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ತಿಂದರೆ ಕಳ್ಳರೇ ಆಗುತ್ತೀರಿ.

“ಈಶಾವಾಸ್ಯ ಮಿದಂ ಸರ್ವಂ”
ಸರ್ವ ಜಗತ್ತು ಈಶ್ವರನೇ (ಈಶಾ.ಉ.)

ಪ್ರ.: ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವು ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡುವುದು ನಿಮಗೆ ಅವರು ಕೊಡುವುದು ಇಷ್ಟರಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗುತ್ತಾರಾ?

ಉ.: ನಾವು ದೇವತೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಜಾಸ್ತಿ, ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಜೀವಿ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು Thanks ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇವನ ಪೂರ್ಣ ಇಚ್ಛೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಪಾಪಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ, ಸಣ್ಣವನಾಗುತ್ತಾನೆ. “ಅದಾನ ದೋಷೇನ ಭವೇದ್ದರಿದ್ರಂ | ದಾರಿದ್ರ್ಯದೋಷೇಣ ಕರೋತಿ ಪಾಪಃ ||” ಯಾರು ದಾನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದರಿದ್ರರಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ದರಿದ್ರರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಪಾಪವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದುದನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಹಾಭಾರತದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ - ಮಹಾಭಾರತದ ಧರ್ಮ ಯುದ್ಧವು ಸಮೀಪವಾಗಿದೆ. ಅವರವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ಣನಲ್ಲಿ ಕವಚ-ಕರ್ಣ ಕುಂಡಲಗಳು ಇವೆ. ಇವು ಅಬೇಧ್ಯವಾದವುಗಳು. ಯಾವ ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಗಳು ಅವನ ಶರೀರವನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರಹಸ್ಯ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಅರ್ಜುನನು ದೇವೇಂದ್ರನ ವರಪುತ್ರನಲ್ಲವೆ! ಪುತ್ರ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಬದುಕಿಸಲು ದೇವೇಂದ್ರನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ ಕರ್ಣನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದ. ಕರ್ಣನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಯಮವಿತ್ತು. ಪೂಜೆಗಿಂತ ಮೊದಲು, ಊಟಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಯಾರು ಏನನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಇಂದ್ರನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕರ್ಣನ ಕವಚ ಕುಂಡಲಗಳನ್ನೇ ಬೇಡಿದ. ಕವಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ಣನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ಶಸ್ತ್ರದಿಂದ ತನ್ನ ಎದೆಯನ್ನು ಸೀಳಿ ಕವಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ. ಕರ್ಣಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ಚರ್ಮವನ್ನೇ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೃದಯದ ಅಮೃತ ಕಲಶ ಸೀಳಿ ತೆಗೆದು ನೀರು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟ. ಅವನು ತನ್ನ ದಾನದ ಮಹತ್ತರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ. ಅದನ್ನು ಪಡೆದ ದೇವೇಂದ್ರ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಜಡವಾದ. ಏಕೆ? ಕರ್ಣನಿಂದ ಪಡೆದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಆ ದಾನವಾಯಿತು, ಪ್ರಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೇವೇಂದ್ರನು ಏನನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಹಾಗೆ ನಿಂತ. ಆಕಾಶವಾಣಿ ಆಯಿತು. ನೀನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಡು ಎಂದು, ಕೊಡದೆ ನಿನಗೆ ಪ್ರಗತಿಯಿಲ್ಲ.

ಪುನಃ ಇಂದ್ರನು ವಾಪಸು ಬಂದು ಕರ್ಣ ನಿನಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಬೇಡು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದ. “ಏನು ಬೇಡದಂತೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಡು” ಎಂದ. ಇಂದ್ರ ‘ತಥಾಸ್ತು’ ಎಂದ. ಆಗ ಕೊಡಲೇ ಇಂದ್ರನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಒಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ.

“ದೃಶ್ಯತೇ ತ್ವಗ್ರಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಯಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಿಭಃ”
ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು (ಕಠ.ಉ.)

ಕರ್ಣ ಸಂಪ್ರೀತನಾದ. ಆಗ ಇಂದ್ರ ಮೇಲಕ್ಕೆ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಹೀಗೆ ಕೊಡಬೇಕು - ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದೇ ಯಜ್ಞದ ಅರ್ಥ. ಯಜ್ಞ ಎಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಒಬ್ಬ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಿದ್ದಾನೆ, ಅನೇಕ ಜನ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಮಜದ ತಾರತಮ್ಯ. ಸಮಾಜವು ಸರಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನು ದಾನ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ.

ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಮೇಲಿನ ಕೊಳೆ ಮತ್ತು ಪಾಪವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಗ್ನಿಯು ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಬೇಯಿಸಲು ಅಗ್ನಿ ಬೇಕು, ಬೆಳಕು ಮಾಡಲು ಅಗ್ನಿ ಬೇಕು. ಆ ಅಗ್ನಿಗೆ ಹೋಮ ಮಾಡಿ ಹವಸ್ಸನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಕೊಡುವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕರ್ಮದಿಂದ ಕರ್ಮ ಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಂತಃಕರಣ ಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪರಮಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಕ್ತರಾಗಿರಿ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಭಗವಂತ. “ಯಜ್ಞಾರ್ಥಾತ್ ಕರ್ಮಣೋನ್ಯತ್ರ ಲೋಕೋಽಯಂ ಕರ್ಮಬಂಧನಃ” ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿರಿ, ತನಗಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಕರ್ಮವು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಂಧವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಂದರೆ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಿದೆ. ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ತನಗಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಕರ್ಮವೇ ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಕರ್ಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬಂಧವನ್ನು ಎಂದರೆ ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಬೀಗದ ಕೈ ಒಂದು ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಬೀಗ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಬೀಗ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ.

ಮಾನವನು ಇದೇ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕೇನೋಪನಿಷತ್ತು “ಇಹ ಚೇದವೇದೀದಥ ಸತ್ಯಮಸ್ತಿ | ನ ಚೇದಿ ಹಾವೇದೀನೃಹತೀ ವಿನಷ್ಟಿಃ” ಈ ಪವಿತ್ರವಾದ ಮಾನವ ದೇಹ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಸತ್ಯವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮವು ಬಂದಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು (ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು) ತಿಳಿಯದೆ ಹೋದರೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ನಷ್ಟವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ದೇಹವು ಸರ್ವ ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾದ ದೇಹ. ಈ ವಿಶ್ವವೋ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ. ಈ ವಿಶ್ವವು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೇಳುವವನು ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಬೇಕು.

ಉದಾ.: ಒಂದು ವೃಕ್ಷ-ಅದು ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ತನ್ನ ಆಯಾಸ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತ, ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ ತಣ್ಣಗೆ ಆಯಿತು. ಆಹಾ!

“ಇಹ ಚೇದ ವೇದೀ ದಥ ಸತ್ಯಮಸ್ತಿ | ನ ಚೇದಿ ಹಾವೇದೀನೃಹತೀ ವಿನಷ್ಟಿಃ”

ಮಾನವನು ಇದೇ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ನಷ್ಟವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ (ಕೇನ.ಉ.)

ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದುಕೊಂಡ. ಪನ್ನೀರೆ ಬಂತು, ಕುಡಿದ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಬರೀ ನೀರು ಕುಡಿದರೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಂಡಿ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದುಕೊಂಡ. ಅದು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಎನ್ನುವುದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಒಳ್ಳೆ ರುಚಿ ರುಚಿಯಾದ ತಿಂಡಿಯೂ ಬಂತು, ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಮಲಗಲು ಒಂದು ಮಂಚ ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದ ಕೂಡಲೇ, ಕುಷನ್ ಸಹಿತ ಮಂಚ ಬಂತು, ಮತ್ತೂ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದುಕೊಂಡ. ಹೆಂಡತಿಯೂ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ಬಹು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಂಡತಿಯು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಹೇಗೆ? ಹೆಂಡತಿ ಇರಲಾರಳು - ಇದು ದೆವ್ವವೇ ಇರಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡ. ಅದು ದೆವ್ವವೇ ಅಯಿತು. ಓಹೋ! ಇದು ನನ್ನನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದ. ಅದು ತಿಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿತು.

ಹಾಗೆ ಈ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ಬೇಡಿದ್ದು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೇಡಿದರೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬಂಧವನ್ನು ಬೇಡಿದರೆ ಬಂಧವನ್ನು ದುಃಖವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಲೋಕವೆಲ್ಲಾ ಕರ್ಮವೇ ಈ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲಾ ಯಜ್ಞವಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಅದು ಮುಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕರ್ಮವು ಕರ್ಮವಾಗಿರುವವರೆಗೆ ಅದು ಬಂಧನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನು “ಯಜ್ಞಾರ್ಥಾತ್ ಕರ್ಮಣಃ” ನಾವು ಮಾಡುವ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲವೂ ಯಜ್ಞವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರ.: ಯಜ್ಞ ಎಂದರೇನು?

ಉ.: ‘ಯಜ್ಞೋವೈವಿಷ್ಟು’ (ತೈ.ಉ.) ಯಜ್ಞ ಎಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ನಾವು ಮಾಡುವ ಸರ್ವ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಯಜ್ಞವಾಗಬೇಕು. “ಯಜ್ಞಾರ್ಥಾತ್ ಕರ್ಮಣಃ” ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮದಲ್ಲಿ “ಯಾಚ್ಛೋ ಯಾಜ್ಞಃ ಪ್ರತಿಯಾಜ್ಞಃ ಯಜ್ಞಾಂಗೋಯಜ್ಞಾಹನಃ” ಅಂದರೆ ಯಜ್ಞ ಎಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಒಂದು ಹೆಸರೇ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ “ಯಜ್ಞಾರ್ಥಾತ್ ಕರ್ಮಣಃ” ಎಂದರೆ ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದರೆ ನಾವು ಸದಾ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಯಜ್ಞವಾಗಬೇಕು. ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ತಾನು ಮಾಡುವ ಸಮಸ್ತ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಭಾವ ಇರಬೇಕು. ಇದೇ “ಯಜ್ಞಾರ್ಥಾತ್ ಕರ್ಮಣಃ” ನಾವು ಮಾಡುವ ಕರ್ಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಏನನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕೈಕಾಲು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಯಾರವು? ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿ; ಈ ದೇಹಾದಿ

“ನಾ ಹಂ ಕರ್ತಾ ಹರಿಃ ಕರ್ತಾ ತತ್ಪೂಜಾಕರ್ಮ ಚಾಖಿಲಮ್”

ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ನಾನು ಕರ್ತನಲ್ಲ, ಭಗವಂತನೇ ಕರ್ತ ನಾನು ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಅವನ ಪೂಜೆ. (ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯ)

ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನ ವಸ್ತುಗಳು ಅವು ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ನಾನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆನ್ನುವ ಕರ್ತೃತ್ವಭಾವ ಬಿಡಬೇಕು. ಭೋಕ್ತೃತ್ವಭಾವ ಬಿಡಬೇಕು. ಆಗ ಬಂಧವಾಗಲೀ, ಪಾಪವಾಗಲೀ ಅಂಟುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಈಶಾವಾಸ್ಯೋಪನಿಷತ್ತು “ನ ಕರ್ಮ ಲಿಪ್ಯತೇ ನರೇ” ಆಗ ಕರ್ಮಬಂಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಕರ್ತೃತ್ವವೇ ಬಂಧನ. ಆ ಕರ್ತೃತ್ವವನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ ಬಂಧವೆಲ್ಲಿ? “ಹೇರನೊಪ್ಪಿಸಿದವನಿಗೆ ಸುಂಕವುಂಟೆ?” ಹಾಗೆ ಸರ್ವವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ ಬಂಧವೇ ಇಲ್ಲ. “ಹಾವಿನ ಹಲ್ಲನ್ನು ಕಳೆದು ಹಾವಾಡಿಸುವ ಬಲ್ಲೋಡೆ ಹಾವಿನ ಸಂಗವೇ ಲೇಸು” ಎಂದು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಇದರಂತೆ ಸರ್ವಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ ಬಂಧವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಬಂಧನದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯುಕ್ತಿ.

ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು “ನಾಹಂ ಕರ್ತಾ ಹರಿಃ ಕರ್ತಾ ತತ್ಪೂಜಾಕರ್ಮ-ಚಾಖಿಲಮ್” ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕರ್ತನಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹರಿಯೇ ಕರ್ತಾ, ನಾನು ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಅವನ ಪೂಜೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. “ಯದ್ಯತ್ಕರ್ಮ ಕರೋಮಿತ್ತದಖಿಲಂ ಶಂಭೋ ತವಾರಾಧನಮ್” ನಾನು ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಶಂಭೋ ನಿನ್ನ ಆರಾಧನೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ನೋಡುವ ಭಾವ ಬರಬೇಕು. ಇದೇ ಯಜ್ಞ.

ಇದನ್ನು ಭಗವಂತನು “ಯೋಗಃ ಕರ್ಮಸು ಕೌಲಶಮ್” ಕರ್ಮ ಮಾಡುವ ಕುಶಲತೆಯೇ ಯೋಗ ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಹದಿಂದ ಯಾವ ಕರ್ಮವೇ ನಡೆಯಲಿ ಅದನ್ನು ಭಗವಂತನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂಬ ಭಾವವಿರಬೇಕು. ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಹೋಗಲಿ, ಬರಲಿ, ಊಟ ಮಾಡಲಿ, ಮಲಗಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. “ದೃಷ್ಟೀಂ ಜ್ಞಾನಮಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಪಶ್ಯೇದ್ ಬ್ರಹ್ಮಮಯಂ ಜಗತ್” ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ಞಾನಮಯವಾದರೆ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಹ್ಮಮಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ. : ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದ. ಒಬ್ಬ ಸಾಧುಗಳು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಊಟ ಉಪಚಾರವಾದ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ಪ್ರಘುಲ್ಲವಾಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾಧುಗಳು ಕೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಂತನು ತನ್ನ ರೋಗ, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು ಎಂದ. “ನೀನು ಸದಾ ಹಸಿರನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರು. ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಏಳು ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ನಿನಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಸಾಧುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಸರೀ ಶ್ರೀಮಂತ ಏಷ್ಯನ್ Paints ಗೆ Phone ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣ ತರಿಸಿ ತಾನು ಹೋಗುವ ಬರುವ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ

“ಯನ್ನನಸಾನುಮನತೆ ಯೇ ನಾರ್ಹು ಮನೋಮತಮ್”

ಯಾವುದು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮನನ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವುದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮನನ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೋ ಅದೆ ಪರಮಾತ್ಮ (ಕೇನ.ಉ.)

ಸ್ಥಳಗಳಿಗೂ - ಬಟ್ಟೆ - ಮನೆ - ಮರ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣ ಬಳಿಸಿದ. ಅವರ ಊರು, ಅವನ ಮನೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಎಲ್ಲಾ ಹಸಿರಾಯಿತು. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪುನಃ ಬಂದರು, ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಊರಿನ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ಹಸಿರು ಬಳಿಯುವ ಕೂಲಿಗಳೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಏನಿದು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದ ಎಂದರು. ನೇರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತನ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಹೇಗಿದೆ ರೋಗ? ಎಂದರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಣ ಎಂದ. ಏನು ಮಾಡಿದೆ? ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಎಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಬಳಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದ. ಅಯ್ಯೋ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ 10 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಹಸಿರು ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲಾ ಹಸಿರಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರು. ಇದೇ ಕರ್ಮದ ಕುಶಲತೆ. ಆಗ ಕರ್ಮಬಂಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೋಕ್ಷವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಯಜ್ಞ. ಇಂತಹ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಮುಕ್ತರಾಗಿರಿ.

ಓಂ ತತ್ಸತ್

ಭಕ್ತನ ಶರಣಾಗತಿ

-ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾನಂದಮೂರ್ತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವು ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದು ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಬಹಳವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯ-ವೈಭವ-ಶಕ್ತಿ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಳ್ಳ ದೇವತೆಗಳು, ಅಸುರರು, ಕಿನ್ನರರು, ಆದಿಯಾದ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಭಗವತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥ. ಇಂತಹ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿಯೇ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಸಂಸಾರ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ ಜೀವನಿಗೆ ಭಗವಂತನು ಕೃಪೆ ಮಾಡಿ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಇಂತಹ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದ ಮಾನವ ದೇಹ ಧರಿಸಿದವರಿಗೆ ಪರಮ ಲಕ್ಷ್ಯ ಯಾವುದು? ಏಕ ಮಾತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯ ಯಾವುದು?

ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ತನ್ನ ಶ್ರೀಮುಖದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ನೃದೇಹಮಾದ್ಯಂ ಸುಲಭಂ ಸುದುರ್ಲಭಂ | ಪ್ಲವ ಸುಕಲ್ಪಂ ಗುರುಕರಣಧಾರಮ್ |
ಮಾಯಾನುಕೂಲೇನ ನಭಸ್ತತೇರಿತಂ | ಯುಮಾನ್ ಭವಾಭಿಂ ನ ತರೇತ್ ಸ
ಆತ್ಮಹಾ ||

“ನಹಿ ಜ್ಞಾನೇನ ಸದೃಶಂ ಪವಿತ್ರಮಿಹ ವಿದ್ಯತೇ”

ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಯಾವ ಪವಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

(ಗೀತೆ 4-38)

ಅರ್ಥ : ಈ ಪವಿತ್ರವಾದ ಈ ಮನುಷ್ಯ - ಶರೀರ ಸರ್ವ ಮಂಗಲ ಕಾರ್ಯದ ಮೂಲ ಬಿಂದು. ಶುಭ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಈ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹ ಸುಲಭದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಶುಭ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಈ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾದುದು. ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಈ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹ ಸುದೃಢವಾದ ನೌಕೆ ಆಗಿದೆ. ಪಾರಮಾರ್ಥ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಗುರುದೇವನು ಈ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಂಜಿಗನು ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಶರಣು ಬರುವವರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ನಾನೇ ಸ್ವಯಂ ಆಗಿ ವಾಯು ರೂಪದಿಂದ ಈ ನೌಕೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪದ ಕಡೆಗೆ ನಾನೇ ಸೇರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಭವಸಾಗರದಿಂದ ದಾಟಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದಲೇ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವ ಶರೀರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ನಿರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಭಗವತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿಯೇ ಶರೀರದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿರಿ ಜೀವನದ ಲಕ್ಷ್ಯ ಭೋಗವಲ್ಲ. ಭಗವಂತನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ದೈವೀ ಗುಣಗಳ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದು ಭಗವಂತನ ಮಂಗಳ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಿ. ಆಗ ನೀವು ಶಾಂತ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಿರಿ. ನಿರಂತರ ಅವನ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿರಿ. ಇದನ್ನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. “ಯಾರು ಅನನ್ಯ ಚಿತ್ತದಿಂದ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು 9-22ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಅನನ್ಯ ಚೇತಾಃ ಸತತಂ ಯೋ ಮಾಂ ಸ್ಮರತಿ ನಿತ್ಯಶಃ |

ತಸ್ಯಾಹಂ ಸುಲಭಃ ಪಾರ್ಥ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತಸ್ಯ ಯೋಗಿನಃ || 8 || 14 ||

ಅರ್ಥ : ಅರ್ಜುನಾ! ಅನನ್ಯ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಅನವರತವೂ ನನ್ನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸುವ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತನಾದ ಯೋಗಿಗೆ ನಾನು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದಿದ್ದಾನೆ ಭಗವಂತ.

ಪ್ರ : ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಪರಮಾತ್ಮನು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಲಿ?

ಉ.: ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನು ಮರದಂತೆ, ಕಲ್ಲಿನಂತೆ, ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಗೋಚರನಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ವರ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಅವನು

“ದೃಷ್ಟೀಂ ಜ್ಞಾನಮಯೀ ಕೃತಪಶ್ಯೇದ್ ಬ್ರಹ್ಮಮಯಂ ಜಗತ್”

ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಜ್ಞಾನಮಯವಾದರೆ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಹ್ಮಮಯವಾಗುತ್ತದೆ

ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಗೋಚರಿಸಿದರೆ ಅವನೂ ಜಡ ಪದಾರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಜಡನಲ್ಲ ಚೇತನನು. ಗಾಳಿ ಇರುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೀರಿ? ಮರಗಿಡ ಅಲ್ಲಾಡುವುದರಿಂದ ಗಾಳಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಫ್ಯಾನು ಬೀಸುವುದರಿಂದ, ಬಲ್ಲು ಬೆಳಕು ಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಮಿಷನ್ ತಿರುಗುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಸರ್ವ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೋಡಿ ಪರಮಾತ್ಮ ಇದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಪ್ರ.: ಮರಗಿಡ ಅಲ್ಲಾಡುವುದು ಇಂದ್ರಿಯ ಗೋಚರ, ಬಲ್ಲಿನ ಮೂಲಕ ಬೆಳಕು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಇಂದ್ರಿಯ ಗೋಚರ. ಆದರೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಇದ್ದಾನೆ-ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ?

ಉ.: ಅವನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೂ, ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುವವನಲ್ಲ. ಜಡವಾದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಜಡವಾದ ಮನಸ್ಸು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದು ಆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಅವನು ಅವ್ಯಕ್ತನು, ಅಚಿಂತನು, ವಿಕಾರ ರಹಿತನು “ಅವ್ಯಕ್ತೋಽಯಂ-ಮಂಚಿತ್ಯೋ ಯಮವಿಕಾರ್ಯೋಯ ಮುಚ್ಯತೇ” (2-25 ಗೀತೆ) ಎಂದು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಜಡ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತನಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಚಿಂತಿಸಲು ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಚಿಂತನು. “ಅವ್ಯಕ್ತಂ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಪನ್ನಂ ಮನ್ಯಂತೇ ಮಾಮಬುದ್ಧಯಃ ಪರಂ ಭಾವ ಮಜಾನಂತೋ ಮಮಾವ್ಯಯ ಮನುತ್ರಮಮ್” (ಗೀತಾ 7-24) ಅವ್ಯಯವೂ-ಪರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠವೂ, ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪವೂ ಆದ ನನ್ನನ್ನು ಅವಿವೇಕಗಳು ತಿಳಿಯಲಾರರು ಎಂದು ಭಗವಂತನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಅವಿವೇಕಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯ ಬರುವವನಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಇಲ್ಲಿ ಅವಿವೇಕಿಗಳನ್ನು “ಅಬುದ್ಧಯಃ” ಎಂದು ಕರೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಅವಿವೇಕಿಗಳೇ ಅಲ್ಪ ಮೇಧಸರು ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಭಗವಂತನು - ತನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯದವರನ್ನು ಮೂಢರೆಂದೂ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಅಲ್ಪ ಮೇಧಸರೋ, ಯಾರು ಅಬುದ್ಧಿಯವರೋ, ಯಾರು ಮೂಢರೋ ಅವರು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರರು.

ಪ್ರ. : ಹಾಗಾದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಯಾವ [Qualification] ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿರಬೇಕು?

ಉ.: ಯಾರು ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕ್ಷೀಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರು ನನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯಲು

“ತದ್ ವಿಜ್ಞಾನಾರ್ಥಂ ಸಗುರು ಮೇವಾಘ ಗಚ್ಛೇತ್ | ಸಮಿತ್ಯಾಣಿಃ ಶ್ರೋತ್ರೀಯಂ ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠಂ”
ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತ್ತನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಶ್ರೋತ್ರೀಯ ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠರಾದ ಸದ್ಗುರುವಿಗೇ ಶರಣಾಗಬೇಕು (ಮುಂಡಕ.ಉ.)

ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. “ಯೇಷಾಂ ತ್ವಂತಗತಂ ಪಾಪಂ ಜನನಾಂ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಣಾಮ್” ಎಂದು ಭಗವಂತನೇ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾನೆ (7-28).

ಪ್ರ.: ಆ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕ್ಷೀಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಆ ಮಹಾತ್ಮರ ಲಕ್ಷಣವೇನು?

ಉ.: ಯಾರು ಈ ಪರಮ ದುರ್ಲಭವಾದ - ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ದೊರೆಯದೆ ಇರುವ ಈ ಪರಮ ಪಾವನವಾದ ಈ ಮಾನವ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿ - ಈ ಶರೀರದ ಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬರೀ ಭೋಗ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡೆದ ಪರಮ ಪುರುಷಾರ್ಥವಾದ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವರು ಮಾಡುವ ಕರ್ಮವೇ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮ. ಆ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮದ ಫಲದಿಂದ ಅವರ ಪುರ್ವಾರ್ಜಿತ ಪಾಪ ಕರ್ಮವು ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಪಾಪ ಕರ್ಮವು ಕ್ಷೀಣವಾಗಲು ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದ ಆಶ್ರಯವು ಬೇಕೇ ಬೇಕು. “ಋಷಯಃ ಕ್ಷೀಣ ಕಲ್ಮಷಾಃ” ಪಾಪರಹಿತರೇ ಋಷಿಗಳು.

ಉದಾ.: ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನಿಗೆ 5 ವರ್ಷ 6 ತಿಂಗಳು ವಯಸ್ಸು ಆಗಿತ್ತು. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮರದ್ವಿತಿ, ತಂದೆ ಮೃಕಂಡು ಮುನಿ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲದಿಂದ ಪಡೆದ ಮಗುವನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ಮಹಿಮಾನ್ವಿತ ಋಷಿಯು ಹೋಗುತ್ತಾ ಆ ಮಗು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನನ್ನು ನೋಡಿ “ಮುನಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಈ ಮಗುವಿಗೆ ಕೇವಲ ಆರೇ ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಯಸ್ಸಿದೆ. ನೀವು ಈ ಮಗುವಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಉಪನಯನ ಮಾಡಿರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದರು. ಮೃಕಂಡು ಮುನಿಯು ಆ ತನ್ನ ಮಗ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮೋಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಬ್ರಹ್ಮೋಪದೇಶದಲ್ಲಿ “ಮಗು ನೀನು ಏನನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀಯೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪ. ಏನು ಕಾಣುತ್ತೀಯೋ ಅದು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವೆಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸು” ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದನು. ಮಗು ಶ್ರದ್ಧಾವಂತ. ತಂದೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬಂತು. ತನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ಕಾಣುವ ಮರಗಿಡ ಬಳ್ಳಿ ಕಲ್ಲು ಸರ್ವಕ್ಕೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳು ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಮಗು ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿತು. ಆ ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳು “ದೀರ್ಘಾಯು ಭವ” ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ವಶಿಷ್ಠ ಋಷಿ “ಅಪರಾಧವಾಯಿತು! ಈ ಮಗುವಿಗೆ 6 ತಿಂಗಳು ಆಯುಷ್ಯವಿದೆ “ದೀರ್ಘಾಯು ಭವ” ಎಂದೆವೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಾಯಿತು” ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. ಮಗು ತನ್ನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿತು. ಬ್ರಹ್ಮನು “ಚಿರಂಜೀವಿ ಭವ” ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದ. ಹೀಗೆ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಚಿರಂಜೀವಿ ಆದ. ಏಕೆ? ಯಾವಾಗ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದನೋ ಅವನ ಪಾಪಕರ್ಮ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಆದ್ದರಿಂದ

“ಉತ್ತಿಷ್ಠಿತ ಜಾಗ್ರತಾ ಪಾಪವರಾನ್ನಿ ಭೋದಿತಾ”
ಎಳ ಎದ್ದೇಳ ಜಾಗ್ರತರಾಗಿರಿ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಶ್ರೋತ್ರೀಯ ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠರಾದ ಗುರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿ, ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ (ಕಠ.ಉ.)

ಪುಣ್ಯಕರ್ಮವನ್ನೇ ಮಾಡಿರಿ. ಆಗ ಪರಮಾತ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವ ಬಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಅವ್ಯಕ್ತ ರೂಪಿನಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತಾನೇ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಪರಮಾತ್ಮ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ? ಹೇಗಿದ್ದಾನೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ನೀನು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುತ್ತೀಯೇ.

ಪ್ರ.: ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನಾವೇ ಹಿಡಿಯಬೇಕೇ? ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೋ?

ಉ.: ಪರಮಾತ್ಮನು ಯಾವ ರೂಪಿನಿಂದಲಾದರೂ ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೆ ನೀನೇ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲೂಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. 1) ಮರ್ಕಟ ಕಿಶೋರ ನ್ಯಾಯ, 2) ಮಾರ್ಜಾಲ ಕಿಶೋರ ನ್ಯಾಯ. ಮರ್ಕಟ ಕಿಶೋರ ನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕೋತಿಯ ಮರಿ ತಾನೇ ಬಂದು ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾರ್ಜಾಲ ಕಿಶೋರ ನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಮರಿಯನ್ನು ತಾನೇ ತನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಮರ್ಕಟ ಕಿಶೋರ ನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ತಾಯಿಯು ಒಂದು ಕೊಂಬೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊಂಬೆಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಮರದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಹಾರುವಾಗ ಮರಿ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಕೋತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿಯದಿದ್ದರೆ ಮರಿ ಬೀಳುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಬೆಕ್ಕೋ ತನ್ನ ಮರಿಯನ್ನು ತಾನೇ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ.

ಹಾಗೇ ಭಗವಂತನೇ ಬಂದು ಭಕ್ತನನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತನೇ ಹೋಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಪಾಯ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿ ಆಗಬೇಕು. ಇದು ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮದಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನ.

ಉದಾ.: ಕರವೀರಪುರ ಎಂಬ ನಗರವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದತ್ತ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಬ್ಬ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಇದ್ದ. ಒಂದು ದಿವಸ ಏಕಾದಶಿ ದಿವಸ ಜಾಗರಣೆ ನಂತರ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭಗವಂತನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿತು, ಅವನಿಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ಒಂದು ವಿಕಾರ ರೂಪಿನ ರಾಕ್ಷಸ ಇವನ ಕಡೆ ಓಡಿ ಬಂತು. ಒಂಟಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬಹಳ ಹೆದರಿ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಭಗವಂತನ ನಾಮವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಪೂಜಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಆ ರಾಕ್ಷಸ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿತು. ಭಗವಂತನು ವಾದ ತುಳಸೀಪತ್ರ ಒಂದು ಆ ರಾಕ್ಷಸಿಗೆ ತಗುಲಿತು. ಆ ರಾಕ್ಷಸಿ “ನಿಷ್ಠಾಪ”ವಾಯಿತು. ಆ ಕ್ಷಣ ಆ ರಾಕ್ಷಸಿಗೆ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಸ್ಮರಣೆ ಬಂತು. ಅದು ಆ

“ನ ಕರ್ಮಣಾನ ಪ್ರಜಯಾಧನೇನ ತ್ಯಾಗೇನೈಕೇ ಅಮೃತತ್ವ ಮಾನಶುಃ”

ಕರ್ಮದಿಂದಾಗಲಿ, ಮಕ್ಕಳಿಂದಾಗಲಿ, ಹಣ, ವಸ್ತು, ವಾಹನ, ಹೆಂಡತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಶಾಂತಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ತ್ಯಾಗದಿಂದಲೇ ಅಮೃತತ್ವ ದೊರೆಯುವುದು (ಕೈವಲ್ಯ ಉ.)

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿತು. “ವಿಷ್ಣೋತ್ತಮ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಪಾಪಕರ್ಮದ ದಶೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಈ ದುರ್ದೈವಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಸಂಶ್ರುತದಿಂದ ಉತ್ತಮ ದಶೆ ಬಂದಿದೆ” ಎಂದಿತು.

ಧರ್ಮದತ್ತನು ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡ “ನಿನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರ ಪಾಪಕರ್ಮ ಯಾವುದು?” ಎಂದ. ಆ ರಾಕ್ಷಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಇದ್ದ. ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವನ ಪತ್ನಿ ಆಗಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕಲಹ. ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವ ಅತ್ಯಂತ ವಿರುದ್ಧವಾದ ದುಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವ. ನನ್ನ ಪತಿಗೆ ನಾನೆಂದೂ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಮೊದಲು ಒಳ್ಳೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ನಾನು ತಿಂದು ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಎಸೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪತಿ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಸದಾ “ನಿಷೇಧೋಕ್ತಿ”ಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಂದರೆ ಹೇಳಿದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ. ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಸ್ನೇಹಿತ ಸದಾ ನಿಷೇಧ ಮುಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೋ ಎಂದ. “ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಬಹಳ ದುಷ್ಟ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.” ಎಂದ ನನ್ನ ಪತಿ. “ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಸರ್ವ ಸಾಧು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ಊಟಕ್ಕೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ ಇಟ್ಟೆ. ಒಂದು ದಿನ ಪಿತೃತಿಥಿ ಬಂತು. ನನ್ನ ಪತಿ “ನಿಷೇಧೋಕ್ತಿ” ಇಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದರು. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದೆ. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಿತ್ತ ಶ್ರಾದ್ಧಾ ಮುಗಿಯಿತು. ನನ್ನ ಪತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಿಷೇಧೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಮರೆತು “ಪ್ರಿಯೇ! ಈ ಪಿಂಡವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಾಕು” ಎಂದರು. ನಾನು ಆ ಪಿಂಡವನ್ನು ಮಲಪೂರಿತ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದೆ. ಆಗ ನನ್ನ ಪತಿ ಆಹಾಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅತ್ತರು-ಗೋಳಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಒಳ್ಳೆಯದು ಆ ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯಬೇಡ ಎಂದರು. ಆಗ ನಾನು ಆ ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆದೆ. ಆ ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಡವೆಂದರು. ಆಗ ನಾನು ಬಹಳ ಆದರದಿಂದ ಆ ಪಿಂಡಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದೆ.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದುಷ್ಟ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ನನ್ನ ಪತಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದ ನಾನು ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಆಗ ಯಮದೂತರು ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಯಮರಾಜರು ನನ್ನ ನೋಡಿ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನನ್ನು ಕೇಳಿದನು. “ಈಕೆಯಿಂದ ಯಾವ ಶುಭ ಕರ್ಮವೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ತಾನು ಸದಾ ಪತಿಗೆ ದೋಹ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ತಿಂದು ಹೀನವಾಗಿದ್ದುದನ್ನು, ನಿಸ್ಸಾರವಾಗಿದ್ದುದನ್ನು, ಉಚ್ಚಿಷ್ಟವನ್ನು ಪತಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಈಕೆಗೆ ಮೀನಿನ ಯೋನಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಿ, ಪತಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ದ್ವೇಷ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾ ಕಲಹ

“ಅಹಮಾತ್ಮ ಗುಡಾಕೇಶ ಸರ್ವಭೂತ ಶಯಸ್ಥಿತಃ”

ಎಲ್ಲಾ ಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಆತ್ಮನೆ ಪರಮಾತ್ಮ. ಅದೇ ಭಗವಂತನ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರೂಪ (ಗೀತೆ 10-20)

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲ ಭಕ್ಷ ಹಂದಿ ಜನ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಿ ಎಂದನು. ಈಕೆ ಯಾವ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ತಯಾರಿಸಿ ತಾನೇ ಅದರಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲೋ ಆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ವೈದವ್ಯ ಭಿಕ್ಷಣಿಯ ಯೋನಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಪತಿಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ತಾನು ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಈಕೆಗೆ ಪ್ರೇತ ಯೋನಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಿ” ಎಂದು ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು.

“ಸ್ವಾಮಿ! ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮ ಪವಿತ್ರ ತುಲಸೀ ಜಲ ಪೋಷಣೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪಾಪ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಮುನಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ! ನಿನ್ನ ಪರಮ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಶರಣ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡಾಲಶೂಕರಾದಿ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚಿರಕಾಲ ಈ ಪ್ರೇತ ಶರೀರದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು.

ಧರ್ಮದತ್ತನಿಗೆ ಬಹಳ ದಯ ಬಂತು. “ಸಾಧಾರಣ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಈಕೆಯ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕ ವ್ರತ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಈಕೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಧರ್ಮದತ್ತನು ದ್ವಾದಶಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರ ಮತ್ತು ತುಳಸೀಯಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದನು. ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದನು. ಕೂಡಲೇ ಆ ರಾಕ್ಷಸಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿತವಾದ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ - ಊರ್ವಶಿಯಂತೆ ಸೌಂದರ್ಯ ರಾಶಿಯುಳ್ಳ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾದಳು.

ಆಗ ಆಕಾಶದಿಂದ ವಿಮಾನ ಬಂತು. ಆ ಪುಣ್ಯಶೀಲೆ, ಸುಶೀಲೆ ಸೌಂದರ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೋದಳು. ಧರ್ಮದತ್ತನಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯವಾಯಿತು. ವಿಪ್ರಶ್ರೇಷ್ಠ ನೀನು ಧನ್ಯನು. ದೀನಳಾದ ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಉನ್ನತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪ ನಾಶವಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ನನಗೆ ವರ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಬಂತು. ನೀನು ನಿನ್ನ ಇಬ್ಬರ ಪತ್ನಿಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಆ ಉನ್ನತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ. ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನೀನು ರಾಜ ದಶರಥನಾಗುತ್ತೀಯೆ. ಆಗ ನಿನ್ನ ಮೂರು ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಪುಣ್ಯ ಪಡೆದ ಸ್ತ್ರೀಯಳು ಕೈಕೇಯಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಿನ್ನ ಸತಿ ಆಗುವಳು. ಆ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೌಸಲ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನೇ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ನೀನು ಪರಮಧಾಮವನ್ನು ಸೇರುತ್ತೀಯೆ ಎಂದು ವರದಾನ ಮಾಡಿದಳು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮೀಯರೇ ನೋಡಿ ! ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮದಿಂದ ಪಾಪಕರ್ಮ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಪಕರ್ಮ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದಾಗ ಭಗವಂತನೇ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಬಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ “ದುರಿತ ಕರ್ಮವ ನೊಲ್ಲದಿರು ಪುಣ್ಯವನೆ ಮಾಡು” ಎಂದು ನಿಜಗುಣರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ಜಂತೂನಾಂ ನರಂ ಜನ್ಮ ದುರ್ಲಭಂ”

ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮ ಬಹು ದುರ್ಲಭ
(ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿ)

ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮೀಯರೇ ಈ ಪರಮ ದುರ್ಲಭವಾದ ಮಾನವ ಶರೀರವನ್ನು ನಶ್ಪರವಾದ ಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಈ ಶರೀರದಿಂದ ಭೋಗ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಹೋದಾಗಲೇ ಕಾಮ-ಕ್ರೋಧ-ಲೋಭ, ಮದ ಅಹಂಕಾರ, ಈರ್ಷ್ಯೆ, ವೈರ-ಹಿಂಸೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಿಮಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಇವು ನಿಮ್ಮ ಜೀವಿತವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ದುಃಖಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅನಂತ ಚಿಂತೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಪುನಃ ಮಹಾನ್ ದುಃಖಮಯ ಯೋನಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪರಿಣಾಮ. ಯಾರು ಈ ಪರಮ ದುರ್ಲಭವಾದ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದ ಮಾನವ ಜನ್ಮವನ್ನು ಮಾನವ ಶರೀರ ಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಪಾಪಕರ್ಮವೆ. ಅಂದರೆ ದೇಹ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲಾ ಪಾಪ ಕರ್ಮವೆ. ಈ ದೇಹ ನಾನಲ್ಲ. ಇದು ಪರಮಾತ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ದೇಹದಿಂದ ಮಾಡುವ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮವೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮೀಯರೇ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾವುದು? ಭಗವಂತನ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಅವನ ಕೃಪೆಯ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಸ್ಥಿರ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಅವನನ್ನು ನಿರಂತರ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವ ಜನ್ಮದ ಪರಮ ಲಕ್ಷ್ಯವಾದ - ಚರಮ ಲಕ್ಷ್ಯವಾದ ಭಗವಂತನ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೃತ ಕೃತ್ಯರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ನಿವೇದನೆ.

ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ

ನಾತ್ಮಿಕ ದಾನ

-ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾತೆ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ್ದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಶಂಕರ ಭಗವತ್ತಾದರು “ತದಿದಂ ಗೀತಾಶಾಸ್ತ್ರಂ ಸಕಲ ವೇದಾರ್ಥಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಭೂತಮ್” ಎಂದರೆ ಈ ಗೀತಾಶಾಸ್ತ್ರವು ಸರ್ವ ವೇದಾರ್ಥದ ಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಭೂತವೆಂದು ಆಚಾರ್ಯ ಶಂಕರರೇ ಗೀತೆಯು ಸರ್ವವೇದಗಳ ಸಾರ ಎಂದು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದದು ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿ ದಾನವನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳದೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಅಂತಹ ದಾನದ ವಿಷಯವನ್ನು ಗೀತೆಯು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದರಂತೆ ಆಚರಿಸಿ ಉದ್ಧಾರವಾಗಿರಿ.

“ಮುಕ್ತಿನೋಃ ಶತಕೋಟಿ ಜನ್ಮ ಸುಕೃತ್ಯೈಃ ಪುಣ್ಯೈರ್ವಿನಾ ಲಭ್ಯತೇ”
ಮೋಕ್ಷವು ನೂರು ಕೋಟಿ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಪುಣ್ಯವಿಲ್ಲದೇ
ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ (ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿ)

ದಾತವ್ಯಮಿತಿ ಯದ್ಧಾನಂ ದೀಯತೇನುಪಾಕಾರಣೇ |

ದೇಶೇಕಾಲೇ ಚ ಪಾತ್ರೇಚ ತದ್ಧಾನಂ ಸಾತ್ವಿಕಮ್ ಸ್ಥಿತಮ್ || 17-20 ||

ದಾತವ್ಯ ಎಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಯತ್ ದಾನಂ ಯಾವ ದಾನವು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೋ ಮತ್ತು ದಾನ ಕೊಡುವಾಗ ದೇಶ ಕಾಲ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೋ, ದೀಯತೇ ಅನುಪಕಾರಿಣಿ. ಉಪಕಾರ ಮಾಡದೆ ಇರುವವನಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೋ ತತ್ ದಾನಂ ಸಾತ್ವಿಕಂ ಸ್ಥಿತಮ್ ಆ ದಾನವು ಸಾತ್ವಿಕ ದಾನವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ದಾತವ್ಯ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಭಗವಂತನು ಬಳಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲಿ “ತವ್ಯ” ಪ್ರತ್ಯಯವು ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ದಾನ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಪರಮಾತ್ಮನ ಆಗ್ರಹ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಏಕೆ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು? ನೋಡಿ! ನೀವು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಭೂಮಿ, ನೀವು ಇರಲು, ವಾಸ ಮಾಡಲು ಮನೆ ನೀವು ತಿನ್ನುವ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಯಾವುದು? ಭೂಮಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿ ಸಮೂಹವೂ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು, ತಿನ್ನಲು ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು?

ಇನ್ನು ನೀರು - ಈ ನೀರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ನವಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನೀರಿರುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಬರುವುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಮೋಡದ ಮೂಲಕ ಯಾರು ಸುರಿಸುತ್ತಾರೆ? ಇನ್ನು ಅಗ್ನಿ - ನಿಮ್ಮ ಶರೀರ ಬಿಸಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಾತಾವರಣವೆಲ್ಲಾ ಬಿಸಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಬಿಸಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅಗ್ನಿಗೆ ನೀವೇನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಶರೀರ ತಣ್ಣಗಾದರೆ ಜೀವ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಇನ್ನು ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾಸ ತಪ್ಪಿದ ಕೂಡಲೇ ಸತ್ತೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸೈಕಲ್ಲ ಟ್ಯೂಬಿಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮುಳ್ಳು ನೆಟ್ಟರೆ ಗಾಳಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲ್ಲ. ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂಥ ದೊಡ್ಡ ತೂತುಗಳು ಇವೆ. ಆದರೂ ಗಾಳಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛಾಸ ಮಾಡಿಸುವ ಆ ವಾಯುವಿಗೆ ನೀವು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಹೀಗೆ ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಭೂಮಿ, ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರ, ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಅಗ್ನಿ ಇವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ? ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಜಡವಾದ ಪಂಚಭೂತಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ, ನೀರು, ಅಗ್ನಿ, ಗಾಳಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ? ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸರ್ವವೂ ಯಾರ ವಸ್ತುಗಳು? ಭಗವಂತನ ವಸ್ತುಗಳು. ಭೂಮಿ, ನೀರು, ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು ಮತ್ತು ಆಕಾಶ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಸ್ವರೂಪವೇ, ಅಣುರೇಣು ತ್ಯೂಣ

“ಮಯ್ಯೇವ ಮನ ಆಧತ್ವ ಮಹಿಬುದ್ಧಿಂ ನಿವೇಶಯ”

ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಾಗೂ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು

ಕಾಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವನು ಭಗವಂತನ. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಒಳಗೆ ನೀರನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವವನು ಅವನ. ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಪುನಃ ಆ ಒಳಗಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಒಳಗೆ ಸೇರಿಸಿರಿ? ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಶ್ಲೋಕ ನೋಡೋಣ.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

- 1) ಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ದಾನ ಮಾಡುವುದು.
- 2) ದಾನವನ್ನು ದೇಶ ಕಾಲ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ದಾನವೂ ಮಾಡಬೇಕು.
- 3) ಯಾವ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಬಯಸದೆ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಮೂರು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ದಾನ ಮಾಡುವವನಲ್ಲಿರಲೇ ಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಗೀತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

1) ಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆ?

ನೋಡಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಿ, ಮೊದಲು ಈ ನಮ್ಮ ದೇಹವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಜಗದಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು “ಏಕೋಽಹಂ ಬಹುಶ್ಯಾಮ್” ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ. ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದೇನೆ ಬಹುವಾಗಲಿ ಎಂದ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನವರು ಹುಟ್ಟಿದರು. ಅವರು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಶರೀರಗಳು ಹೊರಗೆ ಬಂದವು. ಆದಿಯಲ್ಲಿಯ ಭಗವಂತನ ಸಂಕಲ್ಪವು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಹೀಗೆ ಜಗತ್ತು ಆಯಿತು. ಒಂದು ಮರ ಬಲಿತು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಆ ಬೀಜಗಳೇ ಅನೇಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಮರಗಿಡಬಳ್ಳಿ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು ಎಲ್ಲಾ ಆದವು. ಹೀಗೆ ಸರ್ವವೂ ತ್ಯಾಗದಿಂದಲೇ ಆಗಿರುವುದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಿನ್ನದು ಎಂಬುದು ಯಾವುದು? ದೇಹ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಯಾವುದೂ ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ನಿನ್ನ ದೇಹ ಹೇಗೆ ದಾನದಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ದಾನ ಮಾಡು.

ಉದಾ.: ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ಈ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲಾ ನನ್ನದೇ ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ದಾನ ಮಾಡಲು ಹೊರಟ. ಆ ಭಗವಂತನು ಬಾಲಕನಾಗಿ ಬಂದು ಮೂರು ಪಾದ ದಾನ ಬೇಡಿದ. “ತಥಾಸ್ತು” ಎಂದ ಬಲಿ. ಒಂದು ಪಾದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಆ ಪಾದ ಸರ್ವ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಆವರಿಸಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ಪಾದ ಆಕಾಶ ತೋರಿಸಿದ, ಅದು ಭರ್ತಿ ಆಯಿತು. ಮೂರನೇ ಪಾದ? ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಡಿ. ಇಟ್ಟು ವಾಮನ ಬಲಿಯನ್ನು ತುಳಿದ. ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ಬಲಿಯ ವಿಶಾಲ ಭೂಮಂಡಲ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭೂಮಿ ಆಸ್ತಿ, ಮನೆ ಯಾವುದೂ ನಮ್ಮದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು

“ಸರ್ವ ಭೂತ ಹಿತೇ ರತಾಃ”

ಸರ್ವಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವ (ಗೀತೆ 5-15)

ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗು, ಅದು ಬರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಾವಿ ನೀರು ಸೇದುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಸೇದದೆ ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟೇ ನೀರು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ನೀರು ನಮಗೆ ವಿವೇಕ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗು ಬರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು.

2) ದೇಶ-ಕಾಲ-ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು :

ಇದು ಎರಡನೇ ಪರಮಾತ್ಮನಿಂದ ಬಂದ ಆದೇಶ. ಉದಾ.: ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಾನಶ್ರುತಿ ಎಂಬ ರಾಜ ಅವನು ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಅನ್ನದಾನದ ಪ್ರಭಾವ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹರಡಿತು. ಇವನಿಗೆ ಅಹಂಕಾರ ಬಂತು. ದಾನ ಮಾಡುವವನು ನನ್ನದೆಂದು ದಾನ ಮಾಡಬಾರದು. ಭಗವಂತನ ವಸ್ತುವನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿರಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಲು ಎರಡು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅವನು ಕುಳಿತ ಅರಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗ ಹಿಂದಿರುವ ಹಂಸವೇ ಬಲ್ಲೂಕ ನೀನು ಹಾಗೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಬೇಡ. ಅಲ್ಲಿ ಜಾನಶ್ರುತಿ ಮಹಾರಾಜನು ಮಾಡಿದ ಅನ್ನದಾನದ ಪ್ರಭಾವದ ಜ್ವಾಲೆಯು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಗೆ ಸಿಕ್ಕು ನೀನು ಭಸ್ಮವಾದೀಯೇ? ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಮುಂದಿರುವ ಹಂಸಪಕ್ಷಿ ನೀನು ಹೇಳುವುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶವಲ್ಲ. ಜಾನಶ್ರುತಿ ಮಾಡುವ ಅನ್ನದಾನವು ಅವನಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನ್ನ ಯಾರದು? ಮಾಡುವವರಾರು? ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುವವರಾರು? ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಭೂಮಿ ತಾಯಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು ನೀರು ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಆ ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡಿರುವ ಪುಣ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾದ ರೈಕ್ಷನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೈಕ್ಷನು ತನಗೆ ಬಂದ ಆ ಪುಣ್ಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಧಾರೆ ಎರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಅನ್ನ ದಾನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವು ಈ ದೇಹ ಭಾವನೆಯು, ಕೀಳಾದ ಅಲ್ಪನಾದ, ಕನಿಷ್ಠವಾದ ರಾಜನಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದಿತು.

ಈ ಊರಲ್ಲಿರುವ ರೈಕ್ಷ ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರಾಜನು ಈ ಹಂಸದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡನು. ಬಹು ದಿವಸ ಪುಣ್ಯ ಮಾಡಿದ ಅವನ ಪುಣ್ಯ ಪರಿಪಕ್ವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ರಾಜ ಜಾನಶ್ರುತಿಗೆ ವಿವೇಕ ಉದಯವಾಯಿತು. ಆ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾದರೋ ಒಂದು ಗಾಡಿಯ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದಟ್ಟ ದರಿದ್ರ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಇದ್ದುದು ಒಂದು ಮುರಿದ ಗಾಡಿ ಒಂದು ಎತ್ತು ಮಾತ್ರ. ಅವುಗಳಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ಹೊಡೆದು ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ತಾನು ತನ್ನ ಎತ್ತು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

“ದುರ್ಲಭಂ ತ್ರಯಮೋ ವೈತದ್ವೈ ವಾನುಗ್ರಹ. ಹೇತುಕಮ್^೧ ಮನುಷ್ಯತ್ವಂ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವಂ ಮಹಾಮರುಷ ಸಂಶ್ರಯಃ” –ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾದ ಈ ಮೂರು ಕಷ್ಟನಾಧ್ಯವೇ ಮನುಷ್ಯ-ಜನ್ಯ. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂಗ (ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿ)

ರಾಜ ಜಾನಶ್ರುತಿಯು ಆ ಹಂಸಗಳ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸ್ಥಂಭೀಭೂತನಾಗಿ ಆ ರೈಕ್ಷನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅವನಿಗೆ ನಗನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಅವನ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ಅವನಿಂದ ಬೋಧೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಆಗ ರಾಜ ಕೊಡುವವನು ನಾನಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನ ವಸ್ತುಗಳು, ಅನ್ನವು ನನ್ನದಲ್ಲ ಸರ್ವವೂ ಪರಮೇಶ್ವರ ವಸ್ತುಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಆನಂದ ಪರವಶನಾದನು. ದಾನವು ದಾನ ಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳೂ ನನ್ನವಲ್ಲ. ದೇಹವೇ ನನ್ನದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನ ವಸ್ತುಗಳು ನಾನು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಆಗ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಗೊಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ದಾನ ಕೊಡುವಾಗ ಸರ್ವ ವಸ್ತುಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನ ವಸ್ತುಗಳು. ನಾನು ಆ ಸರ್ವವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮ ರೂಪರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಭಾವ ಬೆಳೆಯಬೇಕು.

ಉದಾ.: ದಶಕಂಠ ಎಂದರೆ ರಾವಣ. ಸೀತೆ ಅಪಹರಿಸಲು ಬಂದ. ಮಾರೀಚ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸ ತಾಟಕಿಯ ಮಗ ಬಂಗಾರ ಬಣ್ಣದ ಜಿಂಕೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಂತೆಯೂ ನಂತರ ಸಿಗದಂತೆಯೂ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಬಹುದೂರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಶ್ರೀರಾಮನು ಸಹನೆ ಮೀರಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಬಾಣದಿಂದ ಹೊಡೆದ. ಆಗ ಆ ಬಂಗಾರದ ಜಿಂಕೆ ಮಾರೀಚನಾಗಿ “ಹಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ ಹಾ ಸೀತೆ!” ಎಂದು ಕೂಗಿತು. ಆ ಧ್ವನಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ಧ್ವನಿಯಂತೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಪತಿಗೆ ಏನೋ ತೊಂದರೆ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದು ಸೀತಾಮಾತೆಯು ಹೆದರಿ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಕಳಿಸಿದಳು. ಇತ್ತ ಒಂಟಿಯಾದ ಸೀತೆಯನ್ನು ರಾವಣನು ಉಪಾಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕರೆದು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರೇಖೆ ದಾಟಿದ ಕೂಡಲೇ ರಾಕ್ಷಸ ರಾವಣನಾದ. ಆಕೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಲಂಕಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನಡೆದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ದಾನ ಮಾಡುವುದು ದೇಶ ಕಾಲ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಲು ಹೋದ ಸೀತೆ ತಾನೇ ಅಪಹರಣವಾದಳು. ಪತಿಯನ್ನು ಅಗಲಿ ಅನೇಕ ದಿವಸ ದುಃಖದಲ್ಲಿಯೇ ಅಶೋಕ ವನದಲ್ಲಿ ಊಟವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶ ಕಾಲ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಉದಾ.: ರಂತಿ ದೇವ 48 ದಿನಗಳು ಒಂದು ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಿದ ತಂದೆ ಚಂದ್ರವಂಶದ ಸಂಕೃತಿ ಮಹಾರಾಜ ದೊಡ್ಡದಾನಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಶೂದ್ರ, ಬೇಡ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವ ಭೇದವನ್ನೂ ನೋಡದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ. ಕೊನೆ ಅನ್ನವೆಲ್ಲ ಮುಗಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ಚಾಂಡಾಲ ಬಂದು ನೀರನ್ನು ಬೇಡಿದ. 48 ದಿವಸ ಊಟ ಮಾಡದೆ ನೀರನ್ನಾದರೂ ಕುಡಿಯೋಣವೆಂದು ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ, ಆ ನೀರನ್ನೂ ಸಹ ಆ ಚಾಂಡಾಲನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ಏಕೆ? ಎಲ್ಲರೂ ದೇವರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದ. ಆಗ ಆ ದೇವರೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. ರಂತಿದೇವ! ನೀನು ಏನಾದರೂ ವರ ಬೇಡು

“ಕಿಂ ತೇನ ಅಶ್ರುತ ಪಾಪಂ ಚೌರೇಣಾತ್ಮಾಪ ಹಾರಿಣಃ” –ಯಾವನು ತಾನು ಆತ್ಮನಾಗಿದ್ದರೂ, ತಾನು ಆತ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಹೋದರೆ ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆಯೂ, ಆತ್ಮನನ್ನು ಕಳೆತನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವುದು (ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲೆ)

ಎಂದ, ಹಾಗಾದರೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವಜೀವಿಗಳೂ ಸುಖವಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಬೇಡಿದ. ಆಗ ಭಗವಂತನು “ತಥಾಸ್ತು” ಎಂದ.

ಹೀಗೆ ದೇವರೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದಾಗಲೂ ತನಗೆ ಏನನ್ನು ಬೇಡದೆ ದುಃಖಗಳ ದುಃಖ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡು ಎಂದು ಬೇಡಿದ. ಆಗ ರಂತಿದೇವ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ.

3) ಯಾವ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರ ಬಯಸದೇ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು :

ಇದು ಮೂರನೇ ಲಕ್ಷಣ. ಉಪಕಾರವನ್ನು ಬಯಸಿ ದಾನ ಮಾಡುವುದು ವ್ಯಾಪಾರವೇ ವಿನಃ ದಾನವಾಗಲಾರದು.

ಉದಾ.: ಒಂದು ಸಾರಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ನಾವು ದೇವತೆಗಳು ನಾವು ಏನನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಬ್ರಹ್ಮನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆಂದು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಅವರ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದ ದ-ದ-ದ ಎಂದು ದೇವತೆಗಳ ಮೂಲ ಪುರುಷನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ. ದ ಎಂದರೆ ಏನು? ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳೂ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯ ಬಂತು. ‘ದ’ ಎಂದರೆ ಏನು? ದೇವತೆಗಳು ಭೋಗ ಜೀವಿಗಳು, ಭೋಗವು ರೋಗವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡಲಾರದು ಎಂದು ‘ದ’ ಎಂದರೆ ಭೋಗ ಜೀವನವನ್ನು ದಮನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು.

ಇನ್ನೂ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಅವರ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಅವರಿಗೆ ‘ದ’ ಎಂದೇ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ‘ದ’ ಎಂದರೆ ಏನು? ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರು ಕ್ರೂರಿಗಳು ಇವರ ಕ್ರೂರತೆ ಇರುವವರೆಗೆ ಇವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ‘ದ’ ಎಂದರೆ ದಯೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ದಾನವರು ತಮ್ಮ ಕ್ರೂರತೆಯನ್ನು ‘ದ’ ಎಂದರೆ ‘ದಯೆ’ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ‘ದ’ ಪದವು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನವರು ಬ್ರಹ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನಮಗೂ ಮೋಕ್ಷ ಬೇಕು. ನಾವು ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಬೋಧಿಸಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಕೃತಾರ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಬೇಡಿದರು. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಅವರಿಗೂ ‘ದ-ದ-ದ’ ಎಂದು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದನು. ಹಾಗಾದರೆ ‘ದ’ ಎಂದರೇನೆಂದು ಮಾನವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ಕುಳಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಬಹಳ ಕಾಲ ಚಿಂತಿಸಿದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ‘ದ-ದ-ದ’ ಎಂದರೇನೆಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

“ಸರ್ವ ಸಂಕಲ್ಪ ಸಂನ್ಯಾಸೀ ಯೋಗಾರೂಢ ಸ್ತದೋಚ್ಯತೇ”
ಯಾರು ಸರ್ವಸಂಕಲ್ಪ(ಕಾಮನೆ)ಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದವನನ್ನು
ಯೋಗಾರೂಢನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ (ಗೀತೆ 6-4)

ಮಾನವರು ಸಂಗ್ರಹ ಪ್ರಾಣಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ, ದವಸಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ, ಮನೆ ಮಠಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ಸಂಗ್ರಹ, ದನಕರುಗಳು ಸಂಗ್ರಹ ಹೀಗೆ ಸರ್ವವನ್ನೂ ಮಾನವ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹ ಬುದ್ಧಿಯಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗಲಾರದು. ಅವನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅವನಿಗೆ ದೇಹ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಾಗ ಕಟ್ಟುವ ಗೂಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹ ಬುದ್ಧಿ ಇರುವವರೆಗೆ ಇವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ‘ದ-ದ-ದ’ ಎಂದರೆ ‘ದಾನ ಮಾಡು’ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ರಂತಿದೇವನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದಾನ ಮಾಡಿ ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆದನು. ದಾನವು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಗುಣ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಸೂರ್ಯ ಭಗವಂತನು ತನ್ನನ್ನೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ಬಾವಿಯು ನೀರನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಪುನಃಪುನಃ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿ, ನೀರು, ವಾಯು, ಬೆಳಕು ಇವೆಲ್ಲವೂ ದಾನ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಮಾನವನು ದಾನಿಯಾಗಬೇಕು. ಪರಮಾತ್ಮನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮ ರೂಪರಾದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಈ ದೇಹವು ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ದಾನದಿಂದ ಬಂದದ್ದು. ದಾನದಿಂದ ಬಂದ ದೇಹವು ದಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೊಡುವ ವಸ್ತುವು ನಿಂದಲ್ಲ. ಪರಮಾತ್ಮನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ತ್ಯಾಗ. ಇದನ್ನು “ಈಶಾವಾಸ್ಯೋಪನಿಷತ್ತು” “ತೇನತ್ಯಕ್ಷೇನ ಭುಂಜಿಥಾ” ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಭೋಗಿಸು ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ಸಾತ್ವಿಕದಾನ. ಈ ದಾನದಿಂದ ಅಂತಃಕರಣ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವು ಆ ಶುದ್ಧವಾದ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಃಕರಣ ಇರುವುದು ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಕೂಡಲೇ ನಿತ್ಯ ಸುಖಶಾಂತಿ ರೂಪ ಮೋಕ್ಷವು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವರೂ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿತ್ಯ ಸುಖಿಗಳಾಗಿರಿ. ಹೀಗೆ ದೇವತೆಗಳು ಭೋಗ ಜೀವನವನ್ನು ದಮನ ಮಾಡಿದರೆ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಕ್ಷಸರು ದಯೆಯಿಂದ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವರು ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಮೋಕ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ದ ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮನ ಉಪದೇಶವು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ದಾನವರಿಗೆ, ಮಾನವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಕೊಡುವ ಉಪದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಾನವು ಮೋಕ್ಷ ಕೊಡುವ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

ಓಂ ತತ್ಸತ್

“ಆಚಾರ್ಯ ದೈವ ವಿದ್ಯಾ ವಿದಿತಾ ಸಾಧಿಷ್ಟಂ ಪ್ರಾಪ್ತಯತಿ”
ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಂದ ಕಆತಂತಹ ವಿದ್ಯೆಯು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ
(ಛಂದೋಗ್ಯ ಉ.)

ಆತ್ಮನ ವ್ಯಾಪಕತ್ವ

- ಡಾ|| ಆನಂದಕುಮಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಆತ್ಮನ ವ್ಯಾಪಕತ್ವವನ್ನು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ 21ನೇ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಶದವಾಗಿ ಭಗವಂತನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ವೇದಾವಿನಾಶಿನಂ ನಿತ್ಯಂ ಯ ಏನಮಜಮವ್ಯಯಮ್ |

ಕಥಂ ಸ ಪುರುಷಃ ಪಾರ್ಥ ಕಂ ಘಾತಯತಿ ಹಂತಿ ಕಮ್ || 2-21 ||

ಅರ್ಜುನಾ ! ಯಾವನು ಈ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅವ್ಯಯನೂ, ಅವಿನಾಶಿಯೂ, ನಿತ್ಯನೂ, ಅಜನೂ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ? ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಇದು ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ವಿಷಯವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೋಧಿಸುವ ಶ್ಲೋಕ. ಇಂತಹ ಶ್ಲೋಕ ವೇದಾಂತ ವಾಚ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಇದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತಿಳಿಯೋಣ. ಭಗವಂತನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ರಣಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಕರ್ತವ್ಯನಿರತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗೀತೆಯ 2ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ. 18 ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಶ್ಲೋಕ. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಬೋಧೆ ಮಾಡಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರತನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಶ್ಲೋಕ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯವು ಪರಿಪೂರ್ಣ ವೇದಾಂತವನ್ನೇ ಬೋಧೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿರುವ 72 ಶ್ಲೋಕಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಸರ್ವವೇದಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಾರ ಸರ್ವಸ್ವವೇ ಆಗಿವೆ. ಒಂದನೇ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ಹತ್ತನೇ ಶ್ಲೋಕದವರೆಗೆ ಗುರು ಶರಣಾಗತಿ - ಗುರುವಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗದೆ ಗುರುವು ವೇದಾಂತ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತಿಳಿಸಲಾರ ವೇದಾಂತ ಗರ್ಭವು ಬಹಳ ರಹಸ್ಯಮಯವಾದುದು. ಗುರುವಿಲ್ಲದೆ ಆ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಗುರುವು ಬೇಕೇ ಬೇಕು.

ಉದಾ.: ಒಬ್ಬ ತಂದೆಗೆ ಮಗ. ಅವಸಾನಕಾಲ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ತಂದೆ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟ. ಮಗನು ವಯಸ್ಕನಾಗಿದ್ದರೂ ಏನನ್ನೂ ಅರಿಯ. ಇದ್ದಬದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಬರಗೈ ಆದ. ಊಟಕ್ಕೂ ಬಟ್ಟೆಗೂ ಗತಿಯಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಅವನ ತಂದೆ ಸ್ನೇಹಿತ ಇವನನ್ನು ನೋಡಿ ಮರುಕ ಪಟ್ಟ. ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಬಹಳ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತ, ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಅವನು ಬರೆದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದ. ಅವನ ಹಿಂದಿನ

“ಚಿತ್ರಸ್ಯ ಶುದ್ಧಯೋ ಕರ್ಮ ನತು ವಸ್ತೂಪಲಭ್ಯಯೋ ಸ್ತು ಸಿದ್ಧಿರ್ವಿಚಾರೇಣ ನ ಕಿಮಚಿತ್ ಕರ್ಮಕೋಟಿಃ”
ಕರ್ಮವು ಚಿತ್ರಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ವಿಚಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಉಂಟಾಗುವುದು ವಿನಃ, ಕೋಟಿ ಕರ್ಮಗಳಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ
(ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿ)

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಪುರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ಪೂರ್ಣಿಮೆ ದಿವಸ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆನೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಗ ಈಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಪುರ ಕೆಡವಿದ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗಾರೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದನ್ನು ಆ ತಂದೆ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾಡುವಾಗ ತಿಳಿದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ರಹಸ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆ ಆ ಗೋಪುರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸು. ಆ ತಂದೆ ಸ್ನೇಹಿತ ಹೇಳಿದ, ಗೋಪುರ ಕಟ್ಟಿಸಿದ, ಸರಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾಸ ಬರಲಿ ಎಂದ. ಬಂತು, ಮೂರು ಗಂಟೆ ಬಂದಿತು. ಆ ಗೋಪುರದ ನೆರಳು ಬಿದ್ದಿದೆಯಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಅಗೆ ಎಂದ. ಅಗೆದ ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ದೊರೆಯಿತು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾದ.

ಹೀಗೆ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವೂ ರಹಸ್ಯಮಯವಾದುದು. ಅದನ್ನು ಬಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ವೇದಾಂತ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಗುರುವಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗಬೇಕು. ವೇದಾಂತ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಗುರು ಶರಣಾಗತಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಹಾಗೆ ಅರ್ಜುನನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ.

ಉದಾ.: ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಗುರುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಶಿಷ್ಯತ್ವ ಗ್ರಹಣವು ಉಂಟು. ಒಬ್ಬ ಎಲ್ಲರೂ ಗುರು ಭಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಆಗೋಣವೆಂದು ಗುರುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಶರಣಾಗತನಾಗಿ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಗುರುವಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ. ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ವ ಕಾಲ ಬಂತು. ಈ ಶಿಷ್ಯನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬದನೆಕಾಯಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ಶಿಷ್ಯರು ಹೋಗಿ ಬದನೆಕಾಯಿ ಕೀಳುತ್ತಿದ್ದರು. ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿದ ಆ ಹೊಸ ಭಕ್ತನು ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಇವರಿಗೆ ಕೋಲಿನಿಂದ ಒದೆ ಕೊಟ್ಟ. ಏನಯ್ಯ! ಗುರುವಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೀಯೆ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬದನೆಕಾಯಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರೆ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಕೂಗಾಡಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತೀಯೆ? ಎಂದರು. ನಾನು ಬದನೆಕಾಯಿ ಅರ್ಪಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದ. ಇಂತಹ ಭಕ್ತರ ಕಾಲವಿದು. ತನ್ನದಾದ ಏನನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡದೆ ಶಿಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಭಕ್ತರ ಕಾಲವಿದು. ಇದರಿಂದ ಗುರುಗಳು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಶಿಷ್ಯರೂ ಸಮರ್ಪಣಾ ಭಾವವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಈ ಕಾಲದ ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಭಾವವೇ ಅಸ್ತಂಗತವಾಗಿದೆ. ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಗುರು ಭಾವವಿಲ್ಲ. ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯತ್ವವೇ ಇಲ್ಲ.

ಉದಾ.: ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವಣನ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ದೇಶವನ್ನು, ಜನರನ್ನು ಸಾತ್ವಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬಂದು ರಾಜ್ಯಭಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ. ತನ್ನ ಸರ್ವ ಪ್ರಜೆಗಳೂ, ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಕ್ಕೂ ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ

“ಜಾತಸ್ಯ ಹಿ ದ್ರುವೋ ಮೃತ್ಯುಃ ದ್ರುವಂ ಜನ್ಮ ಮೃತಸ್ಯಚ”

ಹುಟ್ಟಿದವನಿಗೆ ಸಾವು ನಿಶ್ಚಯ, ಸತ್ತವನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುವುದು ನಿಶ್ಚಯ

(ಗೀತೆ 2-23)

ಸಂತೋಷಪಟ್ಟವು. ಒಂದು ನಾಯಿ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಹುಳವಾಗಿ ಕೀವು ರಕ್ತ ಸೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಶ್ರೀರಾಮ ಅದಕ್ಕೆ ಊಟ ಮಾಡಿಸಿರಿ ಎಂದ. ಅಗ ಶ್ರೀರಾಮ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಯಿ ಗುರುವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಮೈಮೇಲಿರುವ ಹುಳಗಳೆಲ್ಲಾ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ತಿಂದಿದ್ದರ ಫಲದಿಂದ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗದಿಂದ ನರಳುವ ಕೊರಗಿ ನಾಯಿ ಜನ್ಮ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುವಾಗುವುದೂ ಬಹಳ ನಿಷ್ಕೂರದ ಕೆಲಸ. ಗುರುವಾಗುವುದಾದರೆ ಆ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಆಗ ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಭಿ ಗುರು, ಸೋಮಾರಿ ಶಿಷ್ಯ ಇಂತಹ ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಬಾಂಧವ್ಯ ನಿಷ್ಪವಾದುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತ ನೋಡಿ - ಒಬ್ಬ ಗುರುವಿಗೆ ಮಹಾರಾಜನೇ ಶಿಷ್ಯನಾದ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಶಿಷ್ಯ ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮೃತ್ಯು ವಶನಾದ. ಗುರುವಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಶಿಷ್ಯನು ಮೋಕ್ಷ ಹೊಂದದೆ ಗುರುವು ಮೋಕ್ಷ ಹೊಂದಲಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುಶಿಷ್ಯ ಬಾಂಧವ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಬಂಧ, ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಬಾಂಧವ್ಯ, ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಬಂಧ ಈ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧ. ಆದರೆ ಈ ಗುರು ಶಿಷ್ಯ ಸಂಬಂಧ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸಂಬಂಧ. ಶಿಷ್ಯನು ನೈಷ್ಕರ್ಮಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದದೆ ಗುರುವು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಲಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರು ಶಿಷ್ಯ ಸಂಬಂಧ ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾದುದು. ತನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗಾಗಿಯೋ, ತನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿಯೋ, ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಗಾಗಿಯೋ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡವನಾಗುವ ಗುರುವು ಬಹು ಕನಿಷ್ಠನಾಗಿ ಹೀನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸರಿ ಶಿಷ್ಯನಾದ ರಾಜನು ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂದು ಗುರುವು ತಿಳಿದ. ಅವನು ಅತಿ ಬಡವನಾದ ದರಿದ್ರನಾದ ಹೊಟ್ಟೆಬಟ್ಟೆಗೂ ಇಲ್ಲದಂತಹ ದರಿದ್ರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಹುಡುಗ ದೊಡ್ಡವನಾದ. ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಒಂದು ಮಚ್ಚು, ಒಂದು ಕತ್ತೆ, ಒಂದು ಹಗ್ಗ ಇಷ್ಟೆ. ಆ ಹುಡುಗ ದಿನವೂ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೌದೆಯನ್ನು ಮಚ್ಚಿನಿಂದ ಕಡಿದು ಕತ್ತೆ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿಕೊಂಡು ತಂದು ಆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮಾರಿ, ತಂದೆ ತಾಯಿ ಜೀವನ, ತನ್ನ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವನ ಪ್ರಾರಬ್ಧ, ಗುರುವು ಅವನು ಕಾಡಿನಿಂದ ಸೌದೆ ತರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಬಳಲಿದ ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ನೀರು-ತಿಂಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದ. ತನ್ನವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಅವನಿಗೂ ಗುರುವಿನ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ಭಕ್ತಿ ಬಂತು. ಒಂದು ದಿನ ಗುರುವು ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಕಾಡಿನಿಂದ ಸೌದೆ ತಂದು ಮಾರಿ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಜೀವನವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿ, ಆ ಕತ್ತೆ, ಆ ಮಚ್ಚು, ಆ ಹಗ್ಗ ಯಾರಿಗಾದರೂ ದಾನ ಕೊಟ್ಟು ಬಾ ಎಂದರು ಗುರುಗಳು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆಶ್ರಮದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆ, ಮಚ್ಚು, ಹಗ್ಗ ತಯಾರಾಗಿದ್ದವು. ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದ ಸೌದೆ ತಂದ

“ಕರ್ಮಣ್ಯೇ ವಾಧಿಕಾರಸ್ತೇ ಮಾಫಲೇಷು ಕದಾಚನಃ”

ಕರ್ಮ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ.

ಆದರೆ ಕರ್ಮಫಲದಲ್ಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ (ಗೀತೆ 2-43)

ಮಾರಿದ ಹಣದಿಂದ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ತಾನು ತಿಂದ, ಆ ಕತ್ತೆ, ಹಗ್ಗ, ಮಚ್ಚು ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದಂಗೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ದಿನವೂ ಇವನಿಗೆ ಕತ್ತೆ, ಮಚ್ಚು, ಹಗ್ಗ ಒದಗಿಸಿ ಸಾಕಾಯ್ತು. ಅವನೇ ಬಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿದ. ಆಗ ಗುರುಗಳು ಅವನ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಅಳಿಸು ಎಂದರು. ಅಳಿಸಿದ, ಆ ಗುರು ಅವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೇ ದಯಪಾಲಿಸಿದರು. ಹೀಗಿದೆ ಗುರು ಶಿಷ್ಯ ಸಂಬಂಧ. ಹಾಗೆ ಗುರುಗಳು ಹುಷಾರಾಗಿ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಮಕ್ಕಳ ಆಟವಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ ಅಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಗುರುವು ಮೋಕ್ಷದ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಅವನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ರಾಮಾಯಣಾದಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಹಣದ ಆಸೆಗೂ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆಗಾಗಿಯೋ, ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೂ ಕಂಡ ಕಂಡವರನ್ನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಇದನ್ನು ಭಗವಂತನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ “ಅಶ್ರದ್ಧದಾನಾಃ ಪುರುಷಾಃ ಧರ್ಮಸ್ಯಾಸ್ಯಪರಂತಪಃ | ಅಪ್ರಾಪ್ಯಮಾಂ ನಿವರ್ತಂತೇ ಮೃತ್ಯು ಸಂಸಾರ ವರ್ತಮಿ || 3 || 9 ||

ಅಂದರೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಅಂದರೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಮೃತ್ಯು ಸಂಸಾರದ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೂ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಗುರುಗಳು ಯೋಚಿಸಿ ಅವನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಅರಿತುಕೊಂಡೇ ಶಿಷ್ಯತ್ವ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮರೆಯಬೇಡಿ. ನಾವು ಗೀತಾ 2ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ 21ನೇ ಶ್ಲೋಕ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 2ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ 1ನೇ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ 10ನೇ ಶ್ಲೋಕ ಗುರುಶರಣಾಗತಿ. ತನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆತ್ಮ ನಿಷ್ಠ ಸದ್ಗುರುವಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದು. ಹೀಗೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗುರು ಶರಣಾಗತಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಠ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿನ ನಚಿಕೇತನು ತನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗುರುವಾದ ಯಮಧರ್ಮನಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮಾಜ್ಞಾನ ಪಡೆದು ಧನ್ಯನಾದನು. ಹಾಗೆ ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಕೇತವು ತನ್ನನ್ನು ಶ್ರೀ ಗುರುವೂ ತಂದೆಯೂ ಆದ ಉದ್ದಾಲಕರಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಧನ್ಯನಾದನು. ಮುಂಡಕದಲ್ಲಿ ಶೌನಕನು ತನ್ನ ಗುರುವಾದ ಅಂಗಿರಸ್ಸನಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಹೀಗೆ ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಭಾರತೀಯ ಉಪನಿಷತ್ತು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಗೀತಾ 2ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ 2ನೇ ಭಾಗ 11ನೇ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ 30ನೇ ಶ್ಲೋಕದವರೆಗೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸರ್ವ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಸಾರಭೂತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನೇ ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿ 18 ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದು 21ನೇ ಶ್ಲೋಕ. ಇನ್ನು 31ನೇ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ 39ನೇ ಶ್ಲೋಕದವರೆಗೆ ಧರ್ಮಾಷ್ಟಕವನ್ನು, 40ನೇ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ 53ನೇ ಶ್ಲೋಕದವರೆಗೆ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮಯೋಗವನ್ನು ಹೇಳಿ ನೀನು ಯಾವ ಕರ್ಮವನ್ನೇ

“ಯೋಗ ಕರ್ಮಸು ಕೌಶಲಮ್”

ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೇ ಕರ್ಮವು ಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ

(ಗೀತೆ 2-50)

ಮಾಡು, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ ನೀನು ಕರ್ಮ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತೀಯೆ ಎಂದು ಭಗವಂತನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇದೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯಾದ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮಯೋಗ. ಇನ್ನು 54ನೇ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ 72ನೇ ಶ್ಲೋಕದವರೆಗೆ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮಯೋಗಿಯ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಅವನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಸ್ಥಿತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆಂಬ ವಿಷಯದಿಂದ ಈ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಈಗ 2ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ 21ನೇ ಶ್ಲೋಕ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಶ್ಲೋಕದ ತಾತ್ಪರ್ಯ ನೋಡಿ. ಈ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅವ್ಯಯನೆಂದೂ, ಅವಿನಾಶಿ ಎಂದೂ, ನಿತ್ಯನೆಂದೂ, ಅಜನೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ? ಹೇಗೆ ಯಾರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ? ಇದರಷ್ಟು ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಬೋಧೆ ಮಾಡುವ ಶ್ಲೋಕ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. “ಯೇನಂ ಅವಿನಾಶಿನಂ ನಿತ್ಯಂ ಅಜಂ ಅವ್ಯಯಂ ವೇದ” ಇದು ಪೂರ್ವದ ಅವ್ಯಯ. ಕ್ರೂರಿ ಆಗಲಿ, ಕಟುಕನಾಗಲಿ ಎಂತಹ ಪಾಪವನ್ನೇ ಮಾಡಲಿ ಅವನೂ ಸಹ ಬ್ರಹ್ಮ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆದು ಜಗದ್ಗುರುವಾಗಬಹುದು. ಇದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕೊಟ್ಟ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ.

ಉದಾ.: ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ಇವನು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರನ್ನು ಕೊಂದು ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದ ರತ್ನಾಕರನೆಂಬ ಬೇಡ, ನಾರದ ಮಹಾಋಷಿಗಳ ದಿವ್ಯ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ “ಶ್ರೀರಾಮ” ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪ ಮಾಡಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಋಷಿಯಾಗಿ ರಾಮನ ಅವತಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಬರೆದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಅವನು ಎಂತಹ ಪಾಪವನ್ನೇ ಮಾಡಿರಲಿ ಅವನೂ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗವಂತನು ‘ಯಃ’ ಪದವನ್ನು ಹೇಳಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

“ಏನಮ್” ಎಂದರೆ ಇದು ತೀರ ಹತ್ತಿರದ ಪದಾರ್ಥ ತೋರಿಸುವ ಪದ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಬುದ್ಧಿಗಳು ದೃಶ್ಯ ಅವು. “ಏನಂ” ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪ. ಅದು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಂಹವು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ನಾನು ಕುರಿಮರಿ ಅಂದುಕೊಂಡಿತಂತೆ. ನೀವು ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದವರು. ಕಾರು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಒಬ್ಬ ಡ್ರೈವರ್ ಇದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಈ ದೇಹದ ಚಲನವಲನ ನೋಡಿ ಒಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಬೇಕು. ಅವನೇ ಆತ್ಮ- ಅವನು ಈ ದೇಹ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ದೇಹ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಮೃತ್ಯುವು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಡುಗುತ್ತದೆ. ಪರೀಕ್ಷಿತನಿಗೆ ಶುಕ ಮುನಿಯು “ನಾನು ಸಾಯುತ್ತೇನೆಂಬ ಪಶು ಬುದ್ಧಿ ಬಿಡು” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಸಾಯುವುದು ಯಾವುದು? ದೇಹ. ಇದರಿಂದ ಭಗವಂತನು 2-22 ರಲ್ಲಿ “ವಾಸಾಂಸಿ ಜೇರ್ಣಾನಿ ಯಥಾ ವಿಹಾಯ” ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಜೀರ್ಣವಾದ ಹಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿದಂತೆ ಹಳೆ

“ತತ್ತರಂ ಪುರುಷ ಖ್ಯಾತೇ ಗುಣವೈ ತೃಷ್ಣಮ್”

ಈ ದೇಹ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಮನಸ್ಸು, ಅಂತಃಕರಣ ಇವು ನಾನಲ್ಲ, ನನ್ನವೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಇವುಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಎಂಬ ವಿವೇಕ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. (ಯೋಗ ದರ್ಶನ)

ಶರೀರ ಬಿಟ್ಟು ಈ ಶರೀರಿಯು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶರೀರ ಬಿಡುವುದೆಂದರೇನು? ಜೀರ್ಣವಾದ ಹಳೆ ಬಟ್ಟೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ಅರ್ಥ.

ಪ್ರ.: ಕೆಲವರು ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಸದೃಢವಾದುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರಲ್ಲಾ?

ಉ.: ಅವರು ಹಿಂದಿನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮವು ಜೀರ್ಣವಾದಾಗ ಹೊಸಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಲು ಮತ್ತೊಂದು ದೇಹ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಆತ್ಮನು ‘ಅಜನು’ ಅಂದರೆ ಇವನು ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲದವನು. ಯಾವುದು ಹುಟ್ಟಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಸಾಯಬೇಕು. ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ದೇಹ ಸಾಯುವುದೂ ದೇಹವೇ. ದೇಹದ ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳು ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಕಾರವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲಾರವು.

‘ನಿತ್ಯಮ್’ ಈ ದೇಹದಾರಿಯಾದ ಆತ್ಮನು ನಿತ್ಯನು. ಅಂದರೆ ದೇಹವು ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದರೂ ಒಳಗಿನ ಆತ್ಮನು ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರನು. ಈ ದೇಹವೇ ಬೇರೆ ನಾನೇ ಬೇರೆ. ಈ ದೇಹವನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು ಕರೆದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಭತ್ತ ಹಾಕಿದರೆ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಗೋಧಿ ಹಾಕಿದರೆ ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಫಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಪಾಪವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಫಲ ಬರುತ್ತದೆ.

‘ಅವ್ಯಯ’ - ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟ ಹಣ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅವಯವ ಸಹಿತ ಪದಾರ್ಥಗಳು ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಆತ್ಮನು ನಿರವಯವನು. ಜಗತ್ತು ಆತ್ಮನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ನಾಶ ಹೊಂದಿದರೂ ಆತ್ಮನ ಶಕ್ತಿ ವ್ಯಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಂಬಾರರು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಮಣ್ಣನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಡಿಕೆ ಕುಡಿಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಭೂಮಿಗೇನಾದರೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆಯೇ? ಯಾವುದು ಯಾವುದರಿಂದ ದೃಶ್ಯವಾಗಿರಲಾರದೋ ಯಾವುದು ಯಾವುದರಿಂದ ಅಪಜಯ ಹೊಂದಲಾರದೋ ಅದು ಅವ್ಯಯ ಆತ್ಮನು ಇಂತಹವನು.

ಹೀಗೆ ಯಾವನು ತನ್ನನ್ನು ಅವಿನಾಶಿ, ಅಜ, ನಿತ್ಯ, ಅವ್ಯಯನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಕಂ ಘಾತಯತಿ? ಕಂ ಹಂತಿ? ಯಾರನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ? ಯಾರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ? ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳು ಗೀತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆಚಾರ್ಯ ಶಂಕರರು “ತದಿದಂ ಗೀತಾ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ಸಕಲ ವೇದಾರ್ಥಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಭೂತಂ” ಎಂದು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನನ್ನು ಅವಿನಾಶಿ, ಅಜ ಎಂದು ತಿಳಿದವನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ? ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ?

ಅರ್ಜುನನು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ. ನಾನು ಕೊಲ್ಲುವವನು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕೊಲ್ಲಿಸುವವನು.

“ಯನ್ನನಸಾನುಮನತೆ ಯೇ ನಾರ್ಹು ಮನೋಮತಮ್”

ಯಾವುದು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮನನ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವುದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮನನ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೋ ಅದೇ ಪರಮಾತ್ಮ (ಕೇನ.ಉ.)

ಅರ್ಜುನಾ! ನಾನು ಕೊಲ್ಲಿಸಲು ಬಂದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಧರ್ಮ ಅದಲ್ಲ. ನಾನು ಅವಿನಾಶಿ. ಅರ್ಜುನಾ ನೀನು ಕೊಲ್ಲುವವನಲ್ಲ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಿಸುವ ಧರ್ಮ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲುವ ಧರ್ಮ ಇಲ್ಲ. ಕೊಲ್ಲುವ ಕೊಲ್ಲಿಸುವ ಧರ್ಮ ದೇಹದ್ದು. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಧರ್ಮವನ್ನು ನೀನೇಕೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀ? ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಲ್ಲುವ ಕೊಲ್ಲಿಸುವ ಧರ್ಮ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. “ನವದ್ವಾರೇ ಪುರೇದೇಹಿ ನೈವಕುರ್ವನ್ಯಕಾರಯನ್” ಒಂಭತ್ತು ಬಾಗಿಲಿರುವ ಈ ದೇಹ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ದೇಹಿಯು ತಾನು ಏನೂ ಮಾಡದವನು, ಏನೂ ಮಾಡಿಸದವನು. ಇದರಿಂದ ನಾನು ಕೊಲ್ಲಿಸುವವನೂ ಅಲ್ಲ ನೀನು ಕೊಲ್ಲುವವನೂ ಅಲ್ಲ.

ಉದಾ.: ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಏನಯ್ಯ ನೀನು ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಂದೆಯಾ? ಸ್ವಾಮಿ! ತಾವು ಗೀತೆ ಓದಿದ್ದೀರಾ? ಹೌದು, 2-21ನ್ನು ಓದಿದ್ದೀರಾ? ಹೌದು ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಕೊಲ್ಲುವವನು ಅಲ್ಲ. ಕೊಲ್ಲಿಸುವವನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾನಲ್ಲ? ಎಂದ. ಆಗ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಇವನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಗೀತೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಸರಿ ನೀನು ಕೊಲ್ಲುವವನೂ ಅಲ್ಲ ಕೊಲ್ಲಿಸುವವನೂ ಅಲ್ಲ, ಸರಿ ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಿಸುವವನೂ ಅಲ್ಲ, ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವವನೂ ಅಲ್ಲ. ನೀನು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸುವವನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಘೋರ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತತ್ವವನ್ನು ತಪ್ಪು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಉದಾ.: ಸಾಧು ಒಬ್ಬ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರ ಮನೆಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೋದ. ಒಳಗಿನಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆ ತರುವುದು ತಡವಾಯಿತು. ಆಗ ಸಾಧು ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ತಂಬಿಗೆ ಜೋಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟ, ಭಿಕ್ಷೆ ತಂದರು. ಸಾಧು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆ ಭಿಕ್ಷುಕನ ಹಿಂದೆ ಯಜಮಾನಿ ಹೊರಟಳು. ನಾನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ತಂಬಿಗೆ ತಂದಿರುವುದು ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂದು ತಂಬಿಗೆಯು ಪರಮಾತ್ಮ. ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು? ಈ ಭೇದ ಬುದ್ಧಿ ನಿಮಗೆ ಏಕೆ ಬಂತು? ಎಂದ ಸಾಧು, ಸಾಹುಕಾರನಿಗೆ ಇವನು ಏನು ಕಡ್ಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಸಾಧುವಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಲೆಂದು ಬಿದಿರು ಕೋಲಿನಿಂದ ಬಾರಿಸಿ ಅಯ್ಯಾ ಸಾಧು ಹೊಡೆಯುವವರು ಯಾರು? ಹೊಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು? ನಿನಗೇಕೆ ಇಂತಹ ಭೇದ ಬುದ್ಧಿ ಬಂತು ಎಂದ.

ಹೀಗೆ ತತ್ವವನ್ನು ತಪ್ಪು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ನಾನು ಮಾಡುವ ಸರ್ವಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳೇ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಅದು ಕರ್ಮವಾಗಿ ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಾಡುವವನಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಭಗವಂತನೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಕರ್ಮಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು

“ಸಹನಂ ಸರ್ವ ದುಃಖಾನಾಂ ಅಪ್ರತಿಕಾರ ಪೂರ್ವಕಂ ಚಿಂತಾ ವಿಲಾಪ ರಹಿತಂ ಸಾ ತಿತಕ್ವಾನಿಗದ್ಯತೇ”-ಯಾರು ಬರುವ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡದೆ ಸಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆ ಮಾಡದೆ ಸಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ತಿತೀಕ್ಷೆ (ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿ)

ಕೊಲ್ಲಿಸುವವನು ನಾನಲ್ಲ, ಕೊಲ್ಲುವವನು ನೀನಲ್ಲ. ನೀನು ಅವಿನಾಶಿ, ಅಜ, ನಿತ್ಯ, ಅವ್ಯಯ. ಕೊಲ್ಲಿಸುವ ಧರ್ಮ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮನು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವವನಲ್ಲ. ಮಾಡಿಸುವವನೂ ಅಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಈ 21ನೇ ಶ್ಲೋಕವು ವೇದಾಂತ ತತ್ವವನ್ನು ಆತ್ಮನ ಏಕತ್ವವನ್ನು ಅಸಂಗತ್ವವನ್ನು ಆತ್ಮನ ವ್ಯಾಪಕತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಶ್ಲೋಕ ವೇದದ ಸಾರಸರ್ವತ್ವವನ್ನು ಆತ್ಮನ ಅಖಂಡತ್ವ ವ್ಯಾಪಕತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಮಾನವನ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತದೆ.

ಓಂ ತತ್ಸತ್

ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತು

- ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕೀರಪ್ಪ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಯಾವ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಜೀವನ ಪಾವನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಸಂಪತ್ತು. ಈ ಸಂಪತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭೌತಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಕ್ಷಣಿಕ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಂಪತ್ತು ಸುಖ ಶಾಂತಿಯ ಸಾಧನ, ಅಂತಹ 19 ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಒಂದು ಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವನೇ ನಿಜವಾದ ಮನುಷ್ಯ. ಮಾನವರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆ 1) ರಾಕ್ಷಸ ಮಾನವ, 2) ಮಾನವ ಮಾನವ, 3) ದೇವ ಮಾನವ, 4) ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾನವ. ಲೌಕಿಕ ವಸ್ತು ವಾಹನ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಮನೆ ಮಠ, ಆಸ್ತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಜೀವಿತವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವವನು ರಾಕ್ಷಸ ಮಾನವ; ಇನ್ನು ಲೌಕಿಕ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಎರಡೂ ಕಡೆಗೂ ಮುಖ ಮಾಡಿರುವವನು ಮಾನವ ಮಾನವ. ದೇವ ಮಾನವನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವವನು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾನವನೇ ನಿಜವಾದ ಮಾನವ. ತನ್ನ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಲು ಶ್ರೀಗುರುವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅವರಿಂದ ಶ್ರವಣ ಮನನ ಮಾಡಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ತಾನೆಂದು ತಿಳಿದವನೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾನವ. ಅಂತಹ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾನವನಾಗಲು ಭಗವಂತನು 13ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ 20 ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನಾವು ಈಗ 19 ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೊನೆಯ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

“ತತ್ತ್ವ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥ ದರ್ಶನಮ್” ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾದ ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ದೃಷ್ಟಿ ಇರಬೇಕು. ಇಂತವನೇ ಮುಮುಕ್ಷು. ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಗಾಬರಿ ಪಡುವಂತೆ ಮತ್ತು ಆ ಮನೆಯಿಂದ ಓಡಿ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವಂತೆ ದುಃಖ ರೂಪವಾದ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪಾರಾಗಲು ತವಕ ಪಡಬೇಕು. ಅವನೇ ಮುಮುಕ್ಷು.

“ದೇಹಾತ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಜಂ ವಿಧಿ ನತದ್ಗೋವಧ ಕೋಟಿಃ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಜಂ ವಿಧಿ ನ ಭೂತೋ ನಭವಿಷ್ಯತೇ” ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ದೇಹವೆಂದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕೊಂದ ಪಾಪ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಮುಂದೆ ಮಾಡಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವವನು ನೀರಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಲು ಒದ್ದಾಡುವಂತೆ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂದು ಒದ್ದಾಡುವವನೇ ಮುಮುಕ್ಷು. ಯಾರು ತನ್ನ ಜೀವಿತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಕಳೆಯುತ್ತನೋ ಅಂತವನ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲಾ “ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಾರ್ಥದರ್ಶನಮ್” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ತತ್ತ್ವ + ಜ್ಞಾನ + ಅರ್ಥ + ದರ್ಶನಮ್ - ಇಷ್ಟು ಪದಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ “ಅರ್ಥ” ಎಂದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ಅರ್ಥ.

ಪ್ರ. : ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವು ಮುಮುಕ್ಷುವಿಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ?

ಉ. : ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅದರ ದರ್ಶನ; ಅದರ ವಿಚಾರ ; ಅದರ ಆಲೋಚನೆ ; ಅದರ ದೃಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗುವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನ. ಈ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದ ಫಲವು ಸರ್ವಲೌಕಿಕ, ಪಾರಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಫಲಕ್ಕಿಂತ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರ. : ತತ್ತ್ವ ಎಂದರೇನು?

ಉ. : ಈ ಸರ್ವ ಪ್ರಪಂಚವು ನಾಮ ರೂಪದಿಂದ ಆರೋಪಿತವಾಗಿದೆ. ಇರುವ ಮೋಟು ಮರವನ್ನು ಕಳೆನೆಂದು ಆರೋಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕಪ್ಪೇಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಆರೋಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಆರೋಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇರುವ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು “ತತ್ತ್ವ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಂಗಾರದಲ್ಲಿ ಆಭರಣವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರವೇ ತತ್ತ್ವವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಡಕೆ-ಕುಡಿಕೆಯನ್ನು ಆರೋಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆ ಆರೋಪವನ್ನು ತೆಗೆದು ಉಳಿದ ಮಣ್ಣನ್ನು ತತ್ತ್ವವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಮೂಲರೂಪ ; ಜಗತ್ತು ಆಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀ, ಪುರುಷ, ಪಶುಪಕ್ಷಿ, ಮನುಷ್ಯ, ದಾನವ, ಮಾನವ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಕಾರಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಉಳಿದ ಆ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವೇ ತತ್ತ್ವ.

ಪ್ರ. : ಈ ತತ್ತ್ವವು ಏಕವೋ ಅನೇಕವೋ?

ಉ. : “ಯದ್ ವಿಜ್ಞಾನಾತ್ ಸರ್ವಂ ವಿಜ್ಞಾತಂ ಭವತಿ” ಈ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ತಿಳಿಯದೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ತಿಳಿಯಬೇಕಾದುದು ಯಾವುದೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂಡಕ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶೌನಕನು ತನ್ನ ಗುರುವಾದ ಅಂಗಿರಸನನ್ನು “ಕಸ್ಮಿನ್ನಭಗವೋ ವಿಜ್ಞಾತೇ ಸರ್ವಮಿದಂ ವಿಜ್ಞಾತಮ ಭವತೀತಿ?” ಯಾವ ಒಂದನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ತಿಳಿಯದೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ? ತಿಳಿಯಬೇಕಾದುದು ಯಾವುದೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಗೀತೆಯು 7-2ರಲ್ಲಿ

ಜ್ಞಾನಂ ತೇಽಹಂ ಸವಿಜ್ಞಾನಂ ಇದಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮ್ಯಶೇಷತಃ |

ಯ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ನೇಹ ಭೂಯೋಽನ್ಯತ್ ಜ್ಞಾತವ್ಯಮವ ಶಿಷ್ಯತೇ ||

ಯಾವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದುದು ಯಾವುದೂ ಉಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಹಿತವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಿನಗೆ ಏನು ಉಳಿಯದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಭಗವಂತನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ತದೇವಾಗ್ನಿಸ್ತ ದಾದಿತ್ಯಸ್ತದ್ವಾಯುಸ್ತಚ್ಚ ಚಂದ್ರಮಾಃ |

ತಚ್ಚುಕ್ತಚ್ಚ ತದ್ಬ್ರಹ್ಮ ತದೇ ಮಾಮೃತ ಮುಚ್ಯತೇ ||

ಅದೇ ಸ್ತ್ರೀ, ಅದೇ ಪುರುಷ, ಅದೇ ಪಶು, ಅದೇ ಪಕ್ಷಿ, ಅದೇ ಆಕಾಶ, ಅದೇ ಅಗ್ನಿ, ಅದೇ ಜಲ, ಅದೇ ವಾಯು, ಅದನ್ನೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಥವಾ ತತ್ತ್ವ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಏಕವಾದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದ ಶತ್ರು-ಮಿತ್ರತ್ವ ಭಾವವು, ರಾಗ ದ್ವೇಷ ಭಾವವು ಜಾತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸರ್ವದುಃಖವು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನರಕ ಸ್ವರ್ಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತೀಯೆ ; ಜನ್ಮ ಮರಣ ಬಂಧನದಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತೀಯೆ, ಪುನರ್ಜನ್ಮ, ಲೋಕಾಂತರ ಬಂಧನದಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತೀಯೆ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

“ಆತ್ಮಲಾಭಾತ್ ಪರಂ ಕಿಂಚಿತ್ ವಿದ್ಯತೇ” ಆತ್ಮಲಾಭಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಹತ್ತರ ಲಾಭ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. “ಮತ್ಪ್ರಾಧೀರೋಹರ್ಷಶೋಕೌಜಹಾತಿ” ಈ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದವನು ಪರಮಾತ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿದು ಹರ್ಷ ಶೋಕದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವು ಜೀವನ್ಮುಕ್ತಿ ಸದ್ಯೋಮುಕ್ತಿಗೆ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಯಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಚಾಪರಂ ಲಾಭಂ ಮನ್ಯತೇ ನಾಧಿಕಂ ತತಃ |

ಯಸ್ಮಿನ್ ಸ್ಥಿತೋನ ದುಃಖೇನ ಗುರುಣಾಪಿ ವಿಚಾಲ್ಯತೇ ||

ಯಾವ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕತರ ಲಾಭವು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೋ ಯಾವುದನ್ನು ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಮಹತ್ತರ ದುಃಖವು ನಿವಾರಣೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಅದೇ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವೆಂದು ಗೀತೆಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಈ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವು ಅಂತರಂಗ ಸಾಧನ. ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಾಧನಗಳು ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಆ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಂತರಂಗ ಸಾಧನ, ಬಹಿರಂಗ ಸಾಧನವೆಂದು ಎರಡು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡೂ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಂತಃಕರಣ ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿರುವ ಮಲ-ವಿಕ್ಷೇಪ-ಆವರಣವೆಂಬ ಮೂರು ದೋಷಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲದೋಷವನ್ನು ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮದಿಂದಲೂ ವಿಕ್ಷೇಪ ದೋಷವನ್ನು ಜಪ-ತಪ-ಯೋಗ-ಧ್ಯಾನಾದಿಗಳೆಂಬ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮ - ಉಪಾಸನೆಗಳು ಬಹಿರಂಗ ಸಾಧನೆಗಳು ವಿವೇಕ-ವೈರಾಗ್ಯ-ಶಮಾದಿಷಟ್ಕ ಸಂಪತ್ತು-ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವಗಳು

ಅಂತರಂಗ ಸಾಧನಗಳು. ಅಧಿಕಾರಿಯಾದವನು ಶ್ರೀ ಗುರುವಿನ ಸನ್ನಿಧಿ ಸೇರಿ ಶ್ರವಣ-ಮನನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ವಿವೇಕಾದಿಗಳು ಬಹಿರಂಗ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತವೆ. ಶ್ರವಣಾದಿಗಳು ಅಂತರಂಗ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತವೆ. ನಂತರ ನಿರಿದ್ಯಾಸನವು ಅಂತರಂಗ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರವಣಾದಿಗಳು ಬಹಿರಂಗ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವು ಅಂತರಂಗ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರಿದ್ಯಾಸನವು ಬಹಿರಂಗ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ “ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಾರ್ಥ ದರ್ಶನಮ್” ಇದು ಅಂತರಂಗ ಸಾಧನ ; ಶ್ರುತಿಯು ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. “ಜ್ಞಾತ್ವಾದೇವಂ ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವಪಾಶೈಃ” (ಶ್ವೇತಾಶ್ವರ 1-8) ಪರಮಾತ್ಮ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸರ್ವ ಬಂಧನಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. “ತಮೇವ ವಿದ್ವಾನ್ಮೃತ ಇಹ ಭವತಿ” (ನೃ.ಸು.2-6) ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿದವನು ಅಮೃತ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಉದಾ.: ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯೋಣ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಸನತ್ಕುಮಾರರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಅನುಸಂಧಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ಆ ಕಡೆಗೇ ಬಂದರು. ಸನತ್ಕುಮಾರರು ಒಂಟಿಯಂತೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರಾದರೂ ಇವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದು ಒಂಟಿಯಾಗು ಎಂದು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟಳು. ಒಂಟಿ ಆದ ; ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವ ಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲೇ ಮಲಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಪಾರ್ವತಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬಂದು ಸನತ್ಕುಮಾರರನ್ನು ನೋಡಿ ಅಹಂಕಾರ ಇಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಸನತ್ಕುಮಾರರೇ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೀರಾ? ಒಂಟಿ ಜನ್ಮ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂದಳು. ಅಮ್ಮಾ! ಮಹತ್ತರವಾದ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಿರಿ - ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದರೆ ಇರಲು ಕುರೀರ ಬೇಕು. ಕುರೀರದಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹೊದಿಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ ಇರಬೇಕು. ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಬೇಕು - ಬಟ್ಟೆ ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಬಚ್ಚಲು ಬೇಕು-ಹಸಿವೆ ಆದರೆ ಗೃಹಸ್ಥರ ಮನೆಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅದನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಕು, ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಇಲಿ-ಹಲ್ಲಿ-ನೋಣಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂಟಿ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಕುಟೀರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ನೀರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ; ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲೇ ಎಲೆ-ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಮಲ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತೊಳೆಯಬೇಕಾದ ಆ ಕಷ್ಟವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಮ್ಮಾ ತುಂಬಾ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ನೀವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದ. ಪಾರ್ವತಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮರ್ಯಾದೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋದಳು. ಆಗ ಶಿವನು ಪಾರ್ವತಿ! ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸುಖ-ದುಃಖ -ರಾಗದ್ವೇಷಾದಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿದವರು, ಅವರನ್ನು ಕೆರಳಿಸಬೇಡ ಎಂದನು.

ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿ : ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಕನಾಥಸ್ವಾಮಿಗಳು ರಾಗ ದ್ವೇಷ ವಿಮುಕ್ತರು - ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವರನ್ನು ಸಿಟ್ಟು ಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ಅವರು ಗೋದಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಸುಣ್ಣ ಜಗಿದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗುಳಿದ - ಮತ್ತೆ ಅವರು ನದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಟ್ಟೆ

ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು - ಮತ್ತೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಉಗುಳಿದ. ಮತ್ತೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಟ್ಟೆ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು - ಮತ್ತೂ ಉಗುಳಿದ 20 ಸಾರಿ ಆಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮರ ದರ್ಶನದಿಂದ ಅವನ ಪಾಪ ಪ್ರಚ್ಛೇ ಅರಿವಾಯಿತು. ಅವರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬರುವಾಗ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಬೇಡಿದ ಸ್ವಾಮಿ! ತಪ್ಪಾಯಿತು ತಿಳಿಯದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದ. ಅಯ್ಯಾ! ಇದು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರವಾಯಿತು. ನನ್ನನ್ನು 20 ಸಾರಿ ಪವಿತ್ರ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಅವನನ್ನೇ ಕೊಂಡಾಡಿದರು.

ಭಾರತ ಯುದ್ಧ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಪಾಂಡವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ದೊರೆಯಿತು. ಅಧರ್ಮವಂತ ರಾಜ ಕೌರವರೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋದರು. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಗಾಂಧಾರಿಯನ್ನು ಪಾಂಡವರು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಯಂತೆ ಕಂಡರು. ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಗಾಂಧಾರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ - ಆಗ ಗಾಂಧಾರಿಯ ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೇಳಿ - “ನನ್ನ ವಂಶವನ್ನು ನಿರ್ವಂಶ ಮಾಡಿದ್ದೀಯೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ಹಾಗೆಯೇ ನಿನ್ನ ವಂಶವೂ ನಾಶವಾಗಲಿ” ಎಂದು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟಳು. - ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ದುಃಖವಾಗಲಿಲ್ಲ. “ಅತ್ತೆ, ಎಂತಹ ಮಹೋನ್ನತ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದೆ; ದುಷ್ಟರಾದ ದುರಾಚಾರಿಗಳಾದ ಯಾದವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಚನೆ ಇತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಆ ನನ್ನ ಯೋಚನೆ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಯಿತು” ಎಂದ; “ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಾರ್ಥ ದರ್ಶನಂ” ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳ ದರ್ಶನ ನೋಡಿರಿ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೆ!

ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಸ್ವಾಮಿಗಳು “ತತ್ತ್ವಿಂತನಂ ತತ್ಕಥನಂ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ತತ್ ಪ್ರಬೋಧನಂ ಏತದೇಕಂ ಪರತ್ವಾಂಚ ಬ್ರಹ್ಮಾಭ್ಯಾಸಂ ವಿದುರ್ಬುಧಃ” ಮುಮುಕ್ಷುವಾದವನು - ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡವನಾದರೂ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಭಗವಂತನ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕು ; ಮತ್ತೊಬ್ಬರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ಅದನ್ನೇ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು ; ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾಭ್ಯಾಸವೆಂದು ಬಲ್ಲವರು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಮಾನಿತ್ವಾದಿ 20 ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮುಗಿದು ಹೋದವು. ಇವು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವವುಗಳಾದುದರಿಂದ ಈ ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಭಗವಂತನು ಜ್ಞಾನವೆಂದೇ ಹೇಳಿರುತ್ತಾನೆ. ಸಾಧನಗಳು ಸಾಧ್ಯವನ್ನು ತಲುಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಗವಂತನ ಭಾವನೆ. ಈ ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದವನು ಜ್ಞಾನಿನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಮಳೆಯಿಂದ ಬಿದ್ದ ನೀರು ನದಿ ಸಂಗ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮುದ್ರ ಸೇರುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಹೇಗೆ ಇಲ್ಲವೋ, ಹಾಗೆ ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದವನು ಜ್ಞಾನಿನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಉಳಿದವೆಲ್ಲಾ ತಾನಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೂ ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನಗಳು ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು 20 ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ಸಾಧನಗಳು ಪೂರ್ಣವಾದವು.

ಓಂ ತತ್ಸತ್